

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Přírodovědecká fakulta

katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

ZMĚNY DRUHÉHO BYDLENÍ V OKRESE NOVÝ JIČÍN

(CHANGE OF SECOND HOME IN NOVY JICIN COUNTY)

Bakalářská práce

Pavel Špičák

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně, pouze s použitím uvedených zdrojů dat a literatury a odborných rad školitelky.

V Praze 6. 5. 2009

.....
Pavel Špičák

Poděkování:

Je pro mne milou příležitostí poděkovat co nejupřímněji vedoucí práce RNDr. Daně Fialové, Ph.D. za její připomínky, návrhy, ochotu a trpělivost.

Pavel Špičák

Název práce: ZMĚNY DRUHÉHO BYDLENÍ V OKRESE NOVÝ JIČÍN

Autor: Pavel Špičák

Katedra: Sociální geografie a regionálního rozvoje

Vedoucí: RNDr. Dana Fialová, Ph.D.

Abstrakt: Předložená práce je zaměřena na analýzu druhého bydlení v okrese Nový Jičín, konkrétněji ve Správním obvodě obcí s rozšířenou působností Frenštát pod Radhoštěm. Porovnávány jsou roky 1991 a 2005. Práce se dále snaží vystihnout současný stav a perspektivy druhého bydlení ve sledované oblasti. Součástí práce je rešerše literatury, dotazníkové šetření a diskuse výsledků.

Klíčová slova: cestovní ruch, druhé bydlení, Moravskoslezské Beskydy, Frenštátsko

Title: CHANGE OF SECOND HOME IN NOVY JICIN COUNTY

Author: Pavel Špičák

Department: Social Geography and Regional Development

Supervisor: RNDr. Dana Fialová, Ph.D.

Abstract: The presented work is aimed at the analysis of second home in Novy Jicin county, more exactly municipal office with added competencies Frenstat pod Radhostem. The years compared are 1991 and 2005. This work also tries to describe current state and prospects of second home in observed area. As parts of the work there are the literature search of the similar topic, the questionnaire and the discussion of the findings.

Key words: tourism, second home, Moraviasilesia Beskydy, Frenstat

OBSAH

Přehled použitých zkratk	6
Seznam grafů a tabulek	7
Seznam obrázků	8
Seznam příloh	9
1. Úvod	10
1. 1 Výběr tématu	10
1. 2 Cíle práce	11
1. 3 Struktura práce	11
2. Literatura a základní terminologie	12
2. 1 Základní terminologie	12
2. 2 Literatura o cestovním ruchu	14
2. 3 Literatura o druhém bydlení	15
2. 4 Literatura ke sledovanému území	17
3. Metodika	19
3. 1 Zdroje dat	19
3. 2 Použité metody výzkumu	20
3. 3 Dotazníkové šetření	21
4. Vývoj druhého bydlení v Beskydech	24
5. Vymezení a charakteristika okresu Nový Jičín	27
5. 1 Vývoj sídelní struktury a obyvatelstva	28
5. 2 SO ORP Frenštát pod Radhoštěm	29
5. 2. 1 Fyzickogeografická charakteristika SO ORP Frenštát	29
5. 2. 2 Socioekonomická charakteristika SO ORP Frenštát	30
5. 2. 3 Doprava	32
5. 2. 4 CHKO Beskydy	32
5. 3 Druhé bydlení v okrese Nový Jičín	33
6. Výsledky dotazníkového šetření	39
6. 1 Údaje o objektech individuální rekreace	40
6. 2 Údaje o dotazovaném	44
6. 3 Porovnání výsledků dotazníkových šetření s dalšími oblastmi	46
7. Závěr	48
Seznam použité literatury a zdrojů	50
Přílohy	54

PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK

CR	– cestovní ruch
ČR	– Česká republika
ČSÚ	– Český statistický úřad
ČÚZK	– Český úřad zeměměřičský a katastrální
DB	– druhé bydlení
CHKO	– Chráněná krajinná oblast
KČT	– Klub českých turistů
MK	– Moravskoslezský kraj
OA	– ostravská aglomerace
OIR	– objekty individuální rekreace
ODB	– objekty druhého bydlení
okres NJ	– okres Nový Jičín
PJR	– Pohorská jednota Radhošť
RO	– rekreační objekty
SO ORP Frenštát	– správní obvod obcí s rozšířenou působností Frenštát pod Radhoštěm
SLDB	– Sčítání lidu, domů a bytů
TOD	– trvale obydlené domy
UNWTO	– Světová organizace cestovního ruchu

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Grafy

Graf 1:	Struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle odvětví ve SO ORP Frenštát v roce 2001.....	31
Graf 2:	Počty rekreačních objektů ve vybraných obcích okresu Nový Jičín v roce 1991 a 2005.....	38
Graf 3:	Způsob získání objektu druhého bydlení.....	40
Graf 4:	Doba v měsíci, po kterou je objekt využíván.....	41
Graf 5:	Doba v roce, po kterou je objekt využíván.....	41
Graf 6:	Budoucí využití rekreačního objektu.....	42
Graf 7:	Trvalé bydliště majitelů rekreačních objektů.....	43
Graf 8:	Vzdálenost rekreačního objektu od místa trvalého bydliště.....	43
Graf 9:	Časová dostupnost	43
Graf 10:	Nejvíce postrádané zařízení v blízkosti rekreačního objektu.....	44
Graf 11:	Spokojenost s okolím trvalého bydliště.....	45
Graf 12:	Prostředí trvalého bydliště.....	45
Graf 13:	Vzdělanostní struktura majitelů rekreačních objektů.....	45
Graf 14:	Věková struktura majitelů rekreačních objektů.....	46

Tabulky

Tabulka 1:	Rozdílnost oficiálních dat (1991, 2005) a skutečnosti (2008) ve SO ORP Frenštát.....	20
Tabulka 2:	Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí v letech 1991 a 2001 v okrese Nový Jičín	28
Tabulka 3:	Věková struktura obyvatelstva SO ORP Frenštát k 31. 12. 2007.....	30
Tabulka 4:	Nezaměstnanost ve SO ORP Frenštát v letech 2005 a 2008	32
Tabulka 5:	Chráněná území okresu Nový Jičín k 31. 12. 2007.....	33
Tabulka 6:	Hodnoty ukazatelů druhého bydlení v obci Trojanovice za roky 1991 a 2005.....	39
Tabulka 7:	Základní údaje o objektu zjištěné dotazníkovým šetřením	41
Tabulka 8:	Vybrané výsledky dotazníkových šetření v porovnávaných lokalitách.....	46

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Systém rekreačních objektů.....	14
Obrázek 2: Území okresu Nový Jičín.....	27
Obrázek 3: Území SO ORP Frenštát pod Radhoštěm.....	29
Obrázek 4: Změna hustoty rekreačních objektů v okrese Nový Jičín mezi roky 1991 a 2005.....	35
Obrázek 5: Změna podílu rekreačních objektů na úhrnu všech staveb mezi roky 1991 a 2005.....	36
Obrázek 6: Změna počtu rekreačních objektů připadajících na 100 trvale obydlených domů mezi roky 1991 a 2005.....	37

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Dotazník pro majitele rekreačního objektu
- Příloha 2: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 1991 (1. část)
- Příloha 3: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 1991 (2. část)
- Příloha 4: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2005 (1. část)
- Příloha 5: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2005 (2. část)
- Příloha 6: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2008 – kontaktování zástupců obcí přes email (1. část)
- Příloha 7: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2008 – kontaktování zástupců obcí přes email (2. část)
- Příloha 8: Základní údaje pro hodnocení indexů změn v obcích okresu Nový Jičín (1. část)
- Příloha 9: Základní údaje pro hodnocení indexů změn v obcích okresu Nový Jičín (2. část)
- Příloha 10: Základní údaje pro hodnocení indexů změn v obcích okresu Nový Jičín (3. část)
- Příloha 11: Fotografická dokumentace

Kapitola 1

Úvod

1.1 Výběr tématu

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou druhého bydlení na území okresu Nový Jičín, detailněji se bude věnovat území Správního obvodu obcí s rozšířenou působností Frenštát pod Radhoštěm, které zasahuje do chráněné krajinné oblasti Beskydy. Tato oblast byla vybrána z toho důvodu, že patří mezi významnější rekreační oblasti Moravy. Druhé bydlení je pro Českou republiku záležitostí velmi příznačnou, jelikož jen několik málo zemí se může v intenzitě chataření a chalupaření srovnávat s Českem.

Jedním z charakteristických rysů současné společnosti je rostoucí role volného času. Volný čas je chápán jako prostor využitelný pro odpočinek, rozvoj a další zdokonalování člověka.

"Rekreace je jednou z nejvýznamnějších a nejkomplexnějších součástí volného, tj. mimopracovního času. Jejím nejvlastnějším obsahem není produkt, ale prožitek. Proto také rekreace není a ani nemůže být homogenní, nýbrž zahrnuje rozsáhlou stupnici rozmanitých činností a aktivit. Tato heterogenita činností v době rekreace je dána především člověkem samým a je výrazem smyslu rekreace. Rozmanitost je výrazem potřeby změny, která je jedním ze základních činitelů určujících dynamiku a proměnlivost potřeb, požadavků a nároků lidí na rekreaci – rekreativitu. Navíc souvisí úzce s růstem životní úrovně, se zvyšujícím se podílem volného času, se stoupající mobilitou společnosti a je zároveň dokladem závažných proměn v samých základech životních způsobů společnosti." (Gardavský 1986, s. 2).

Proces urbanizace přispívá k neustálému nárůstu podílu městského obyvatelstva. Pro stále větší počet obyvatel intenzivně urbanizovaných oblastí vytváří umělé prostředí. To sice člověku poskytuje vysoký technický standart života, ale současně negativně působí na jeho psychický stav a formuje tzv. městský způsob života, charakterizovaný zvýšenou námahou a často i negativními zásahy do samotné biologické podstaty člověka (znečištění ovzduší, nadměrná hlukost, nedostatek zeleně, atd.) (Musil 1977).

Za jeden z charakteristických způsobů trávení volného času je v České republice považován pobyt v objektech sloužících k rekreaci (tzv. objektech druhého bydlení) (Šulcová 2004). K rozvoji druhého bydlení v Česku docházelo zejména od poválečného období. Druhé bydlení se v české společnosti stalo fenoménem, a to zejména pro městské obyvatelstvo. Obyvatelé

z měst využívají objekty druhého bydlení k odpočinku a nabrání nových fyzických a psychických sil.

1.2 Cíle práce

Základním cílem této práce je analýza druhého bydlení v okrese Nový Jičín, konkrétněji ve Správním obvodě obcí s rozšířenou působností Frenštát pod Radhoštěm (dále jen SO ORP Frenštát). Důraz bude zejména kladen na jeho současný stav a perspektivy dalšího vývoje.

Za dílčí cíle práce považuji:

- Vymezení významu a pozice druhého bydlení ve sledovaném území
- Zhodnocení změn druhého bydlení mezi roky 1991 a 2005
- Vypočítání ukazatelů druhého bydlení a kartografické znázornění sledovaného území
- Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření a porovnání s podobnými regiony

Současně jsem si v této práci položil tři pracovní otázky:

- Dochází ve sledovaném území k transformaci druhého bydlení na bydlení trvalé, tedy ke změně funkce z rekreační na obytnou? Pokud ano, tak v jakém rozsahu? Lze předpokládat, že bude docházet k transformaci druhého bydlení v budoucnu?
- Je ve využívání rekreačních objektů jasná sezónnost, nebo jsou využívány po celý rok?
- Jedná se jednoznačně o rekreační zázemí obyvatel okresu Ostrava – město?

1.3 Struktura práce

Předložená práce je členěna do sedmi kapitol, které na sebe navazují. V úvodní kapitole jsou vytyčeny cíle práce, výzkumné otázky a je zde popsána struktura práce. Druhá kapitola bakalářské práce je věnována rozboru literatury a vysvětlení základních pojmů týkajících se cestovního ruchu a druhého bydlení. Další část práce je věnována metodickým postupům, které byly využity. Jsou v ní popsány zdroje dat, práce se statistickými daty, dotazníkové šetření a také jsou zde podrobně rozebrány jednotlivé ukazatele druhého bydlení. Další část práce je zaměřena na vývoj druhého bydlení v Beskydech. Tato kapitola podává stručný přehled o historii druhého bydlení na území Beskyd od období před druhou světovou válkou až po přelom tisíciletí. Následující kapitola této práce obsahuje vymezení a charakteristiku sledovaného území (fyzickogeografická i socioekonomická) a také změny druhého bydlení

mezi roky 1991 a 2005. Šestá kapitola obsahuje výsledky samotného terénního průzkumu a porovnání s dalšími oblastmi. V závěrečné kapitole jsou pak zhodnoceny a zodpovězeny výzkumné otázky a shrnuty hlavní poznatky.

Kapitola 2

Literatura a základní terminologie

2.1 Základní terminologie

Cestovní ruch (dále jen CR) a rekreace se staly fenoménem 20. století a jejich význam ve společnosti neustále roste a stává se tak stále významnějším odvětvím světového hospodářství. Ve vyspělých zemích se cestovní ruch, v souvislosti s růstem životní úrovně a rozšiřováním fondu volného času, stává masovým jevem, důležitým jak po stránce ekonomické, tak po stránce sociologické.

Pro vymezení pojmu „**cestovní ruch**“ existuje řada definic. Nejčastěji je používána definice Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO), v níž je cestovní ruch definován jako: „činnost lidí spočívající v cestování a pobytu mimo místo jejich obvyklého pobytu po dobu kratší jednoho uceleného roku za účelem využití volného času, obchodu a za jinými účely“ (Holeček, Mariot, Střída 1999, s. 14).

Z různých definic CR můžeme snadno odhadnout, že má kromě sociálních dopadů i velký vliv na území, a to jak pozitivní, tak i bohužel negativní. Proto se problematikou CR zabývají i územně plánovací dokumenty jednotlivých oblastí. Autoři se v nich většinou snaží najít kompromis mezi požadovaným rozvojem oblasti, cestovním ruchem a ochranou životního prostředí, která je hlavně v posledních letech v popředí zájmu lidstva, které si uvědomuje, že zachovalých míst vhodných k rekreaci a regeneraci na Zemi stále ubývá.

Cestovní ruch lze rozlišovat podle různých hledisek do mnoha kategorií. Pásková, Zelenka (2002) říkají, že vzhledem ke složitosti charakteru cestovního ruchu je jakákoli jeho typologizace značně obtížná a volby kritérií a konstrukce jsou vztahovány k samotnému účelu typologizace, což s sebou přináší prolínání a často také označování stejného jevu různými termíny. Jedním z nejčastěji užívaných přístupů k základnímu členění cestovního ruchu na druhy a formy je následující. Třídění na formy CR vychází z motivace návštěvníků, zatímco třídění na druhy CR je provedeno podle následujících kritérií: délka trvání pobytu, teritoriální rozmístění, způsob využívání přírodních a antropogenních zdrojů, organizovanost, hromadnost, rozložení během roku a vliv na životní prostředí. Pro konkrétní účast na cestovním ruchu se však mohou jednotlivé druhy a formy cestovního ruchu překrývat (Pásková, Zelenka 2002).

Tento aspekt se potvrzuje u druhého bydlení, kde dochází k překrývání jednotlivých druhů a forem CR.

Nejužívanějším pojmem v této práci je pojem **druhé bydlení** (dále jen DB) a pojmy s ním spojené. Objekty druhého bydlení (dále jen ODB) jsou velmi často označovány jako rekreační objekty (dále jen RO), což ale přesně nevystihuje jejich podstatu, neboť pojem rekreační objekt je mnohem širší. Správný a přesný překlad termínů a definic bývá značně obtížný, neboť definice často operují s pojmy, které v různých jazycích mohou mít odlišný význam (Šulcová 2004).

Francouzská definice označuje za „residence secondaire“:

- a) dům, umístěný ve venkovském sídle, využívaný rodinou, která disponuje v jiném místě jiným bydlením, a toto místo je pro ni trvalým místem pobytu;
- b) obydlí, využívané rodinou s cílem trávit zde volný čas o víkendu a dovolené, které je ve vlastnictví člena rodiny, jeho příbuzných či známých a není místem trvalého pobytu (Kowalczyk 1994). První definice zdůrazňuje více umístění, druhá definice jeho účel (Vágner 1999).

„Britská literatura uvádí: „second homes“ – objekt, který je přechodným bydlištěm vlastníka či uživatele, který má trvalé bydliště v jiném místě a využívá objekt k rekreačním účelům“ (Fialová 2001, s. 19).

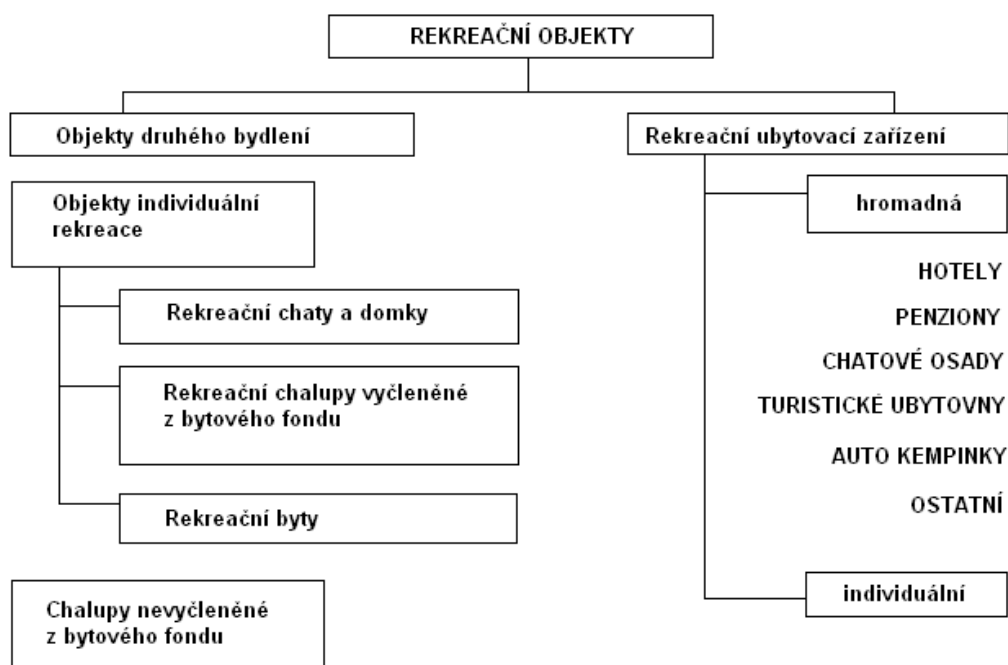
V domácí literatuře je často používaná definice slovenského autora P. Mariota: „**Objekty individuální rekreace** jsou speciálním druhem ubytovacích zařízení, sloužících k rekreačním účelům. Je pro ně charakteristická poměrně nízká ubytovací kapacita s omezeným okruhem uživatelů, jejich různorodost a častá vysoká koncentrace na malém území“ (Mariot, 1986, cit. Vágner 1994, s. 20).

Podle J. Vágnera a D. Fialové: „Druhé bydlení chápeme jako komplex jevů a procesů, spojených s objektem (či částí objektu), který je přechodným místem pobytu vlastníka(ů) či uživatele(ů), využívajícího(ch) tento objekt převážně k rekreačním účelům“ (Vágner 1999, Fialová 2000).

Objekty druhého bydlení chápeme jednak jako objekty postavené k rekreaci (chaty, rekreační domky) a také objekty, které dříve sloužily k trvalému bydlení, u kterých došlo ke změně účelu užívání a byly vyčleněny z bytového fondu (rekreační chalupy). Ty souhrnně nazýváme objekty individuální rekreace (dále jen OIR). Dále jimi rozumíme chalupy nevyčleněné z bytového fondu často představující dřívější zemědělské usedlosti či rodinné domy se starším datem výstavby, ve kterých není žádná osoba přihlášena k trvalému pobytu (Šulcová 2004). Jako důvod neobydlenosti je uvedeno „slouží k rekreaci“ a objekty dosud nebyly vyčleněny z bytového fondu (Bičík a kol. 2001). Stavby užívané k individuální rekreaci (ODB) a rekreační ubytovací zařízení (hotely, penziony atd.) lze souhrnně označit jako **rekreační objekty** (Šulcová 2004) (viz Obr. 1). Od druhé poloviny 90. let 20. století je novým

trendem ve druhém bydlení výstavba apartmánových bytů sloužících k rekreaci (Kadlecová 2007).

Obr. 1 - Systém rekreačních objektů

Zdroj: Statistický lexikon obcí ČR (1992), Kadlecová (2007).

2.2 Literatura o cestovním ruchu

Cestovním ruchem se zabývá celá řada učebnic, ať už je určená pro středoškolské, nebo pro vysokoškolské posluchače. Oblast druhého bydlení je řazena do geografie CR, přičemž problematikou cestovního ruchu se zabývá daleko více autorů než je tomu u druhého bydlení.

Česká literatura k tématu cestovního ruchu by se dala rozdělit na dvě skupiny. První tvoří literatura vydaná do roku 1989, kde je zachycena hospodářská a politická situace tehdejší doby, avšak poskytující přehled základních přístupů a metod. Druhá skupina je tvořena publikacemi vydanými po roce 1989, kdy se stal CR v našich podmínkách rozvíjejícím se odvětvím.

V roce 1983 vyšla publikace od **Mariota** „Geografia cestovního ruchu“. Práce je zaměřená na hodnocení územních aspektů rozvoje cestovního ruchu a rekreace a na problematiku regionalizace. Autor zde cestovní ruch definuje z geografického hlediska jako „složitý socioekonomický jev, který není možné určit jednoznačně. Tento termín současně vyjadřuje určitý druh migrace obyvatelstva, odvětví ekonomiky, které tímto uspokojuje sociálně-kulturní potřeby společnosti, a také způsob trávení volného času mimo místo trvalého bydliště“ (Mariot 1983, s.10). Mariot se zajímal i o problematiku individuální rekreace. Z publikací vydaných

před rokem 1989 zmiňme ještě „Geografii cestovního ruchu a rekreace“ autorů **Wokouna a Vystoupila** (1987). Publikace se zabývá klasifikací CR, charakteristikou typů CR a také územním plánováním cestovního ruchu a rekreace. Autoři se zamýšlejí nad tím, co je volný čas a jak se mění jeho využití. Na druhé bydlení nahlíží jako na krátkodobou individuální rekreaci a věnují se pouze individuální chatové rekreaci, nikoliv chalupaření, přitom rozdíl mezi chatařením a chalupařením spočívá pouze v původní funkci objektu (chaty – účel rekreačního využívání, chalupy – původně využívány pro trvalé bydlení či hospodářské účely, rekreační funkce až druhotná).

Od počátku 90. let vyšlo několik nových publikací, které se věnují geografii cestovního ruchu. Byly vydávány práce na téma cestovního ruchu reflektující nové společenské a politické podmínky tržního hospodářství. Mezi tyto práce patří např. dílo autorů **Holečka, Mariota a Strídy** (1999). Učebnice Holeček, Mariot a Strída popisuje jednotlivé oblasti CR v České republice. K novějším studijním materiálům zabývajících se cestovním ruchem patří učebnice **Štěpánka, Kopačky a Šípa** (2001) či **Hraly** (2005). Učebnice autorů Štěpánka, Kopačky, Šípa, a Hraly se zabývají tendencemi a trendy CR ve světovém měřítku a také poskytují přehled a popis turistických regionů cestovního ruchu České republiky, Evropy i ostatních světadílů. Navíc autoři Kopačka, Šíp a Štěpánek se věnují ve své práci i kvalitě životního prostředí, vývojovým trendům CR a důkladně popisují druhy a formy CR. V roce 2004 autoři **Attl a Nejdľ** vydali publikaci „Turismus I“. V této publikaci se autoři zabývají kromě teorie cestovního ruchu také pojmem destinace a její charakteristikou a makroekonomikou cestovního ruchu. K vysvětlení odborných i neodborných termínů, které se používají v cestovním ruchu je dobrým podkladem Výkladový slovník cestovního ruchu (**Pásková, Zelenka** 2002).

Ze zahraničních autorů, kteří se věnují CR bych zmínil polského autora **Kowalczyka** (2000) a dále autory **Hall, Page** (1999). Hall, Page napsali publikaci „The Geography of Tourism and Recreation – environment, place and space.“ Autoři se zabývají aspekty CR a rekreace, typy CR, plánováním v CR atd. Publikace je zaměřená na cestovní ruch zejména z teoretického hlediska, naopak zde chybí přehled a popis turistických regionů cestovního ruchu všech světadílů.

2.3 Literatura o druhém bydlení

Druhé bydlení nemá v literatuře tak velký prostor jako CR, přesto existuje mnoho kvalitních zdrojů, ze kterých jsem vycházel při psaní bakalářské práce.

Za základní publikace týkající se DB považuji práce, které vznikly po roce 1989 na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V roce 2001 vyšla kniha od autora **I. Bičíka a kol.** nesoucí název „Druhé bydlení v Česku.“ Tato publikace obsahuje základní informace o druhém bydlení, metody pro výzkum druhého bydlení, vývoj druhého bydlení

v Česku, typologie rekreačních lokalit, perspektivy DB v Česku atd. Kromě toho jsou zde také vypracovaná šetření RO ve vybraných oblastech České republiky. Kniha je doplněna velmi zajímavými a inspirujícími obrázky.

Další významnou publikací je „Regionální diferenciacie druhého bydlení v Česku“ od **J. Vágnera, D. Fialové a kol.** vydaná v roce 2004 patřící mezi nejnovější publikace zabývající se tematikou DB. Úvodní část se zabývá teoretickými aspekty, definováním pojmů, rolí geografie při výzkumu druhého bydlení, prostorovým rozmístěním druhého bydlení v Česku apod. Významným přínosem této publikace je hodnocení vývoje DB ve sledovaných regionech (k modelovým územím patří například Ústecko, Kutná Hora, Dolní Kocába, Olomoucko, Liberecko a další regiony). V dalších částech knihy jsou popsány metodické přístupy a jejich aplikace k výzkumu druhého bydlení, analýza modelových území s hodnocením terénního a dotazníkového šetření a výsledky výzkumu.

Článek autorů Fialové a Vágnera publikovaný ve Sborníku ČGS (2/2005) shrnuje výsledky výzkumu týkajícího se druhého bydlení a popisuje jeho strukturu, typy a perspektivy. Další článek autorek Fialové a Kadlecové (2008) se zabývá novými trendy a jejich dopady ve druhém bydlení. Fialová a Vágner publikovaly v roce 2009 článek týkající se trendů DB v severských evropských zemích a porovnávali situaci s Českem (Vágner, Fialová 2009).

Velmi podstatným zdrojem informací pro mne byly také disertační, diplomové a bakalářské práce, které se zabývají výzkumem druhého bydlení. Jedná se především o práce **D. Fialové**, magisterská práce „Současný stav a perspektivy rekreačních lokalit v těsném zázemí Prahy“ (1992) a disertační práce „Transformace druhého bydlení (v zázemí Prahy)“ (2000). Autorka se zabývá výzkumem objektů individuální rekreace v nejbližším zázemí Prahy, zaměřuje se na charakteristiky vlastníků a jejich vztahy k objektu. V magisterské práci vytvořila standardizovaný dotazník pro terénní šetření, který se používá i v současnosti.

Přínosem mi byla také magisterská (1994) a disertační práce (1999) **J. Vágnera**. Magisterská práce nese název „Současný stav a perspektivy rekreace na Berounsku (se zaměřením na individuální krátkodobou rekreaci a region Hostovicko) a disertační práce „Geografické aspekty druhého bydlení v České republice.“ Můžeme zde najít množství definic, metodických přístupů, ale i vývoj DB u nás ale i ve světě. Oba autoři se zabývají danou problematikou nejprve na makro úrovni a poté postupují na nižší úroveň, což umožňuje lépe pochopit danou problematiku.

Z dalších diplomových a bakalářských prací zkoumajících druhé bydlení jsem využil práce – Druhé bydlení v Beskydech, okres Frýdek-Místek (Bartolomová, 2006), dále diplomovou práci Šulcové (2004) a Šafránkové (2008), bakalářskou práci Kadlecové (2006) a Zbírál (2008). Kadlecová se ve své práci zabývala novými trendy ve druhém bydlení. Zbírál se zabýval transformací druhého bydlení v povodí Kocáby.

Z významných zahraničních autorů bych zmínil polského autora **A. Kowalczyka** (1994), který se zabývá CR, ale i problematikou DB. V jeho knize *Geograficzno-społeczne problemy zjawiska „drugich domów“* jsou uvedeny různé definice druhého bydlení, příčiny výskytu apod. Tento autor také vytvořil jednu z typologií rekreačních sídel vycházející z poznatků, které získal při zkoumání rekreačního zázemí Varšavy. Dalšími zahraničními autory jsou Hall a Müller (2004) a jejich publikace *Tourism, Mobility and Second Homes*. Je zde popsána problematika rekreace a rekreačních objektů v určitých oblastech světa (Španělsko, Portugalsko, Švédsko aj.).

2.4 Literatura ke sledovanému území

Ke sledované oblasti existuje řada publikací, které se však většinou věnují celé oblasti Moravskoslezských Beskyd.

Kniha, která se konkrétně zabývá celým okresem Nový Jičín (dále jen okres NJ) nese název *Geografie okresu Nový Jičín* od autora **J. Bechného** (1963). V této publikaci nalezneme základní informace týkající se geomorfologie, podnebí, fauny, flóry, ale také informace týkající se obyvatelstva, dopravy, průmyslu apod. okresu NJ. Z této publikace jsem využil pouze informace týkající se fyzickogeografické charakteristiky okresu Nový Jičín, vzhledem k jejímu staršímu datování.

V roce 1986 vyšla kniha *Beskydy – Příroda a vztahy k ostravské průmyslové oblasti* (**Buzek a kol.** 1986). V této knize jsou hlavně popisovány fyzickogeografické charakteristiky. V závěru se autoři zmiňují o funkci Beskyd v zázemí ostravské průmyslové oblasti a také rekreační funkci Beskyd.

J. Havrlant (2000) zpracoval publikaci nesoucí název *Beskydy – Transformace pohraniční oblasti cestovního ruchu*. Hlavním cílem autora byla analýza současného stavu a vývoje CR a rekreace, zhodnocení silných a slabých stránek území a také možnosti transformace rekreačních prostorů Beskyd.

Z odborné literatury bych ještě zmínil knihu od **V. Voženíka a kol.** (2002): *Národní parky a chráněné krajinné oblasti České republiky*. V této knize najdeme informace o všech velkoplošných chráněných územích na území České republiky, tedy i chráněnou krajinnou oblast Beskydy.

Beskydami se zabývá také mnoho průvodců, jako např. autoři **V. Soukup a P. David** (1998) zabývající se Západními Beskydami. Ve své práci jsem také využil turistické mapy, kterých je s rozvojem turistiky a cykloturistiky v oblasti dostatečné množství. Jedná se o turistickou mapu s názvem *Moravskoslezské Beskydy* v měřítku 1:50 000 a cykloturistickou mapu v měřítku 1:60 000.

Rajonizace cestovního ruchu ČSR (1985) od **Dohnala a kol.**, která aktualizuje starší vydání *Rajonizace* z roku 1962 se zabývá vymezením, kategorizováním a popisováním rekreačních

oblastí v České republice. Celkem je zde vymezeno 47 oblastí CR I., II., III. a IV. kategorie. Beskydy patří podle Rajonizace do oblastí cestovního ruchu I. kategorie (nejlepší podmínky a předpoklady v oblasti cestovního ruchu). V roce 2007 vyšla publikace **Vystoupila a kol.** „Návrh nové rajonizace cestovního ruchu ČR“. Tato publikace navazuje na předchozí díla obdobného názvu a zaměření ze 70. a 80. let 20. století. Kartografické znázornění jednotlivých ukazatelů cestovního ruchu najdeme v Atlase cestovního ruchu České republiky (Vystoupil a kol. 2006). Přínosem mi byly také územní a koncepční plány obce Trojanovice (<http://www.trojanovice.cz/>).

Kapitola 3

Metodika

3.1 Zdroje dat

Při sběru dat pro tuto bakalářskou práci jsem vycházel zejména z informací ze statistických ročenek, ze statistických dat uveřejněných na internetu, z výsledků dotazníkových šetření, které jsem provedl na modelových územích, z informací zjištěných řízeným rozhovorem se zástupci obcí a také samozřejmě z odborné literatury.

„Základní údaj, se kterým pracujeme při hodnocení druhého bydlení v rámci České republiky (dále jen ČR), pro nás představuje počet RO. Existují dva zdroje pro tato data, které pokrývají beze zbytku celé území státu. Prvním jsou data Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ), druhým je Katastr nemovitostí, spadající pod Český úřad zeměměřický a katastrální (dále jen ČÚZK)“ (Fialová 2001, s. 19 – 20).

Data ČSÚ publikovaná v tištěné formě ve Statistickém lexikonu obcí ČR 1992 vychází z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů (dále jen SLDB) provedeného k 3. březnu 1991. Z nich jsou pro nás nejdůležitější seznamy objektů individuální rekreace. Do tohoto seznamu jsou začleněny rekreační chaty a rekreační domky (sloupec 17), jež byly stavěny za účelem rekreace a rekreační chalupy vyčleněné z bytového fondu (sloupec 18), což jsou objekty sloužící k trvalému bydlení a u nichž byla provedena změna účelu užívání. Ve sloupci 19 jsou rekreační chalupy, které jsou nevyčleněné z bytového fondu. Pro zjištění celkového počtu rekreačních objektů je nutné sečíst údaje ve sloupcích 17 a 19 (Fialová 2001). Podrobný popis získávání údajů je uveden v příspěvku D. Fialové (Bičík 2001, s. 20 – 21).

Výsledky ze SLDB v roce 2001 nám neumožnily zjistit stav druhého bydlení v Česku. Při tomto sčítání se zjišťoval pouze stav neobydlených domů sloužících k rekreaci.

Druhým zdrojem, který rovněž pokrývá celé území státu, je Katastr nemovitostí, spadající pod ČÚZK. Údaje o rekreačních objektech jsou zde založeny na databázi katastru nemovitostí. Údaje v katastru nemovitostí odpovídají právní skutečnosti („de iure“), to znamená, že uvedené RO jsou pouze ty, které byly vyčleněné z bytového fondu.

Pro práci jsou k dispozici data z roku 2005. Data jsou členěna podle kódu a pro tuto problematiku jsou určena data s názvem Stavba pro individuální rekreaci. Český úřad zeměměřický a katastrální poskytuje data za katastrální území, ale v předložené práci je DB

zpracováváno za obce, proto bylo nutné tato území sečíst na úroveň obcí. Pro zjištění celkového počtu RO bylo nutné sečíst data z katastru nemovitostí (stavba pro individuální rekreaci) a počty neobydlených domů z důvodu rekreace, které nám poskytlo sčítání z roku 2001 (Bartolomová 2006).

Informace nejen o počtu ODB, ale také o současném stavu druhého bydlení lze získat na obecních úřadech. Při shromažďování těchto údajů jsem požádal formou elektronické pošty všechny obce okresu NJ o zaslání příslušných informací jako počty ODB a trvale obydlené domy (dále jen TOD) v roce 2008. Z 53 obcí okresu Nový Jičín mi celkem odpovědělo 35 obcí. Při porovnání s oficiálními daty zjistíme, že v některých obcích jsou obrovské rozdíly (viz tab. 1). Rozdíly jsou dány především v tom, že obecní úřady zahrnují mezi RO i zahrádkářské chaty, což ČSÚ ani ČÚZK nezahrnují.

Tab. 1 - Rozdílnost oficiálních dat (1991, 2005) a skutečnosti (2008) ve SO ORP Frenštát

Obec	ČSÚ (1991)		ČÚZK (2005) a ČSÚ (2001)		Data z obecních úřadů (2008)	
	Rekreační objekty	Trvale obydlené domy	Rekreační objekty	Trvale obydlené domy	Rekreační objekty	Trvale obydlené domy
Bordovice	37	144	22	143	44	185
Frenštát pod Radhoštěm	191	1281	155	1314	297	1310
Lichnov	44	356	45	361	40	395
Tichá	68	366	48	391	80	500
Trojanovice	523	491	497	536	524	705
Veřovice	77	483	42	501	90	581

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), Data z obecních úřadů (2008).

3.2 Použité metody výzkumu

Pro zkoumání a hodnocení území a jevů, ke kterým zde dochází, využíváme jednotlivé ukazatele, které nám nabízí sociální geografie. Mezi základní ukazatele, které uplatňujeme nejen v oblasti CR a rekreace patří analýza statistických dat – hustota zalidnění, podíl ekonomicky aktivních obyvatel na trvale bydlících, podíl ekonomicky aktivních v priméru, případně v jiném sektoru, vzdělanost, migrace do jiných oblastí, podíl lesní půdy na celkové rozloze, podíl orné půdy k celkové ploše, podíl vodní plochy a další (Fialová 2000).

V oblasti cestovního ruchu, rekreace a druhého bydlení používáme ještě speciální ukazatele (nově konstruované), které pomáhají lépe zhodnotit problematiku území (Fialová 2000). Jsou spojené s hodnocením potenciálu a stavem rekreace na daném území a jejich přehled vychází z vypracovaného přehledu v disertační práci Fialové (2000, s. 32).

- **Hustota rekreačních objektů** představuje základní ukazatel při hodnocení územního rozložení objektů druhého bydlení. Jde o počet OIR a chalup nevyčleněných z bytového fondu připadajících na 1 km². Rekreačním objektem jsou myšleny objekty individuální rekreace (Fialová 2000).
- **Podíl rekreačních objektů na úhrnu všech staveb** vypovídá jaká funkce v daném území převládá (obytná či rekreační). Vypočítá se jako podíl počtu rekreačních objektů na součtu počtu rekreačních objektů a trvale obydlených domů (Fialová 2000).
- **Počet rekreačních objektů připadajících na 100 trvale obydlených domů** vypovídá také o funkci daného území. Tento ukazatel je především důležitý z ekonomického hlediska, neboť za RO je daň třikrát vyšší než za dům sloužící k trvalému bydlení (Fialová 2000).
- **Podíl chalup na počtu rekreačních objektů** vypovídá o struktuře rekreačních objektů. Vypočítá se jako podíl součtu vyčleněných i nevyčleněných chalup z bytového fondu na počtu všech rekreačních objektů. Podává nám informace o tom, jaký podíl představují objekty původně sloužící k trvalému bydlení, u kterých došlo ke změně využívání a objekty prvotně postavené za účelem rekreace (Fialová 2000).
- **Počet chalup připadajících na 100 trvale obydlených domů** opět počítá s chalupami vyčleněnými i nevyčleněnými z bytového fondu. Z výsledku této operace můžeme vyčíst, jak velká je míra vystěhování trvalých obyvatel a tím pádem možnosti změny funkce staveb z obytných na rekreační účely (Fialová 2000).

3.3 Dotazníkové šetření

Průzkum v terénu hraje nezastupitelnou roli při studiu problematiky druhého bydlení. Slouží nejen k ověření některých statistických dat, ale dává možnost hlouběji se seznámit s realitou. Pro zjištění podrobnějších informací, hlavně kvalitativní povahy jsem zvolil metodu terénního průzkumu. Jako hlavní formu terénního průzkumu jsem zvolil dotazníkové šetření ve vybrané lokalitě. Společně s touto formou jsem v rámci šetření využil i metody pozorování a popisu prostředí.

V této práci byl použit upravený strukturovaný dotazník D. Fialové (1992), který byl již využit v řadě předchozích výzkumů. Výhodou tohoto dotazníku je, že budu moci srovnávat odpovědi s jinými výzkumy týkající se druhého bydlení.

Dotazník je rozdělen na 3 části:

1. údaje o pozemku a objektu (informace o způsobu získání pozemku a objektu, způsobu využívání objektu, jeho velikosti a typu zástavby, jeho lokalizaci vzhledem k trvalému bydlišti, spokojenosti se sousedy a okolím apod.)
2. údaje o bydlišti (kvalita a charakteristika trvalého bydliště majitele RO)
3. údaje o dotazovaném (informace týkající se vzdělání, zaměstnání, pohlaví, věku apod.)

Původní dotazník měl celkem 82 otázek. Pro moje terénní šetření bylo vybráno z dotazníku D. Fialové celkem 37 otázek (viz Příloha 1).

Terénní průzkum neprobíhal ve všech obcích zájmového území, ale pouze v těch, kde počet ODB tvoří více jak 40 % veškeré zástavby v obci. Tuto podmínku splňovala pouze obec Trojanovice. Sběr dat proběhl v období od července do srpna 2008. Dotazníkové šetření probíhalo mezi majiteli objektů druhého bydlení, přičemž v každém katastrálním území byl soubor dotazovaných určen náhodným výběrem. Vyplňování dotazníku probíhalo formou řízeného rozhovoru, což zajišťuje větší návratnost. Terénní průzkum byl proveden ve 3 chatových lokalitách (Ráztoka, Pod Javorníkem a Lomná). Celkem bylo tázáno 57 respondentů, což je téměř 12 % z celkového počtu rekreačních objektů v Trojanovicích.

Výsledky terénního průzkumu jsou velmi podrobně zpracovány v šesté kapitole. Tyto výsledky následně posloužily pro porovnání s již zkoumanými oblastmi Česka.

Kapitola 4

Vývoj druhého bydlení v Beskydech

V této kapitole je zachycen vývoj druhého bydlení v Beskydech. Velmi atraktivní přírodní prostředí Beskyd napomáhalo k tomu, že lidé zejména z Ostravska zde začali budovat objekty k rekreačnímu využívání. Vývojem DB v Beskydech se důkladněji zabýval J. Havrlant (2004).

Období do konce druhé světové války

Počátky rozvoje turistiky v Beskydech můžeme datovat do druhé poloviny 19. století v souvislosti s růstem počtu obyvatelstva Ostravska a jeho zázemí (Třinec, Frýdek-Místek, Vsetín, Valašské Meziříčí a další města). V té době se museli návštěvníci spokojit jen s několika ubytovacími hostinci v podhůří a několika horskými chatami (Havrlant 2004).

V rámci vzniku turistických spolků docházelo k rozvoji ubytovacích zařízení. Prvním českým spolkem byla Pohorská jednota Radhošť (dále jen PJR), která byla založena v roce 1884 ve Frenštátě pod Radhoštěm. PJR se velmi zasloužila o rozvoj pěší turistiky v Moravskoslezských Beskydech a Javornících, a také vybudováním prvních útulen. V roce 1950 PJR ukončila svou činnost (Havrlant 2004).

V roce 1888 vznikla v Praze organizace s názvem Klub českých turistů (dále jen KČT), jež existuje dodnes. Později vznikaly jeho odbory i v Beskydech (nejvýznamnější odbor KČT v Rožnově pod Radhoštěm, Štramberku a Ostravě). Zasluhou KČT byly vybudovány další turistické chaty. V roce 1935 byla na nejvyšším vrcholu Beskyd Lysé hoře (1323 m n.m.) postavena chata Petra Bezruče, která se v té době řadila mezi nejlépe vybavené chaty v této oblasti (velkou zásluhu na to měl odbor KČT v Ostravici), avšak v roce 1978 chata vyhořela. Během dalších let bylo vybudováno v této horské oblasti dalších osm turistických chat. Další výstavba chat vycházela z iniciativy německého spolku Beskidenverein (Havrlant 2004).

Vlivem druhé světové války došlo k pozastavení rozvoje CR a rekreace v celé republice, nevyjímaje Beskyd. Podle J. Havrlanta „výrazná omezení turistického ruchu vycházela nejen z vojenského režimu v části Beskyd, politických a hraničních změn, ale rovněž z psychologických aspektů a ekonomických důvodů. Převážná část příhraničního území byla střežena německým vojskem a zahraniční cestovní ruch byl prakticky znemožněn“ (Havrlant

2004, s. 133). V tomto období se stále nedá hovořit o existenci objektů druhého bydlení (Havrlant 2004).

Padesátá až osmdesátá léta 20. století

Poválečná léta nebyla příliš příznivá pro rozvoj cestovního ruchu a výstavbu nových rekreačních objektů. Souviselo to především s poválečnou krizí (rozvráceným hospodářstvím, zničením objektů, politickými událostmi po roce 1948, měnovou reformou v roce 1953 apod.) (Havrlant 2004).

Na konci 50. let s rozvojem hutnického průmyslu na Ostravsku, Třinecku a Frýdeckomístecku začalo docházet k postupnému růstu životní úrovně, což vedlo k rozvoji rekreačních forem cestovního ruchu i druhého bydlení v Beskydech (Havrlant 2004).

V souvislosti s novou industrializací počet obyvatel ve městech velmi rychle rostl, což zapříčinilo, že stále více lidí chtělo trávit volný čas mimo město v přírodě. Proto začaly vznikat v atraktivních dobře dostupných oblastech Beskyd první chatové osady, zejména podél vodních toků. Jednalo se převážně o jednoduché dřevěné sruby. Volné dny zde trávili převážně obyvatelé z Ostravska a okolí (Havrlant 2004).

Období 60. a 70. let se vyznačovalo vysokou intenzitou urbanizačních procesů, což vedlo k rozvoji masové rekreace obyvatelstva ostravské aglomerace (dále jen OA). Podle J. Havrlanta „na počátku 60. let byl jedním z faktorů rozvoje rekreačního zázemí OA rovněž nárůst uvolňovaného potenciálu postupně vysídlovaných domů v horských částech Beskyd“ (Havrlant 2004, s. 133). Docházelo k vyklidňování horských osad díky odchodu obyvatelstva v produktivním věku do měst ostravské průmyslové aglomerace. Chalupy poté buď zůstávaly řadu let ve vlastnictví původních uživatelů a jejich potomků, a nebo chalupy kupovali obyvatelé měst (převážně obyvatelé OA) k rekreaci. Postupně docházelo ke snižování podílu TOD v horských obcích na úkor zvyšování podílu ODB, což vedlo k postupnému vytváření rekreačních obcí. Rostoucí finanční příjmy obyvatelstva OA zaměstnaného v odvětvích těžkého a těžebního průmyslu a zhoršené životní prostředí na Ostravsku způsobené průmyslem vedlo k hromadné výstavbě objektů druhého bydlení v oblasti Beskyd. Budovaly se soukromé rekreační chaty jako objekty druhého bydlení a také objekty hromadné vázané podnikové a výběrové odborářské rekreace. Při dojížděcí za rekreací do Beskyd se nejvíce uplatňovala železniční a autobusová doprava (Havrlant 2004).

V 70. letech se Beskydy staly nejvýznamnějším rekreačním zázemím zejména ostravské a hornoslezské průmyslové oblasti a zařadily se k oblastem s nejvyšší hustotou zástavby RO v rámci tehdejšího Československa. Důvodem byly omezené možnosti rekreačního využití v zázemí velkých měst a hlavně velmi špatné životní prostředí v celé OA. Počátkem 70. let však začala chatová výstavba přesahovat únosnou mez, proto docházelo k určitému omezení výstavby rekreačních objektů a to zejména v rámci ochranných pásem vodních nádrží

(Morávka, Šance) a také v důsledku vyhlášení chráněné krajinné oblasti (dále jen CHKO) Beskydy (v roce 1973). Přes tyto omezení probíhala výstavba rekreačních objektů do konce 70. let. Během 70. let se počet RO zdvojnásobil, v některých obcích až zečtyřnásobil. V Západní části Moravskoslezských Beskyd (lokality v zázemí Frýdku-Místku, Frýdlantu, Frenštátu, Rožnova, v Ostravici, Čeladné, Kunčicích apod.) jsou majiteli objektů druhého bydlení převážně obyvatelé Ostravy, méně z Karviné a Havířova. V centrální části (rekreační prostor Morávka-Krásná) to je velmi podobné jako v západních prostorech. Ve východní části Moravskoslezských Beskyd (Třinecký rekreační prostor) jsou majiteli převážně obyvatelé z Karviné a Havířova (Havrlant 2004).

Během těchto let však docházelo k nežádoucím změnám v Beskydech. Beskydy byly zejména zasaženy imisemi z průmyslové oblasti, což mělo za následek, že byly poškozeny lesní porosty. Vynucená velkoplošná těžba dřeva a vznik rozsáhlých holin se nepříznivě projevila ve vztahu k rekreaci. Na jedné straně odlesnění z horských hřebenů představovalo nové turistické atraktivitu (lyžování), na druhé straně odlesnění způsobuje erozi (Havrlant 2004).

80. léta můžeme charakterizovat jako období, kdy dochází k ukončení intenzivního rozvoje a výstavby objektů druhého bydlení. Hlavním důvodem je zpřísnění zákonů na ochranu životního prostředí (zvláště v rámci území CHKO) (Havrlant 2004).

Devadesátá léta a počátek nového století

V tomto období probíhá pokračující stagnace druhého bydlení z 80. let. Ekonomická a společenská transformace v devadesátých letech měla velký vliv na druhé bydlení. Počet ODB se v Beskydech nezvyšoval. Po roce 1989 nastaly nové možnosti v cestování, kdy lidé měli neomezené možnosti cestovat do zahraničí za poznáním, vznikaly nové formy tuzemského CR a rekreace, neomezené možnosti v podnikání apod. Uvedené faktory vedly ke snižování podílu volného času tráveného v RO (Havrlant 2004).

Výstavba rekreačních objektů je stále značně omezená z ekologických důvodů a ochrany půdního lesního fondu v CHKO Beskydy. V hustotě zástavby ODB patří Beskydy na 5. místo v rámci České republiky za oblast středočeskou, krkonošskou, plzeňskou a brněnskou (Havrlant 2004).

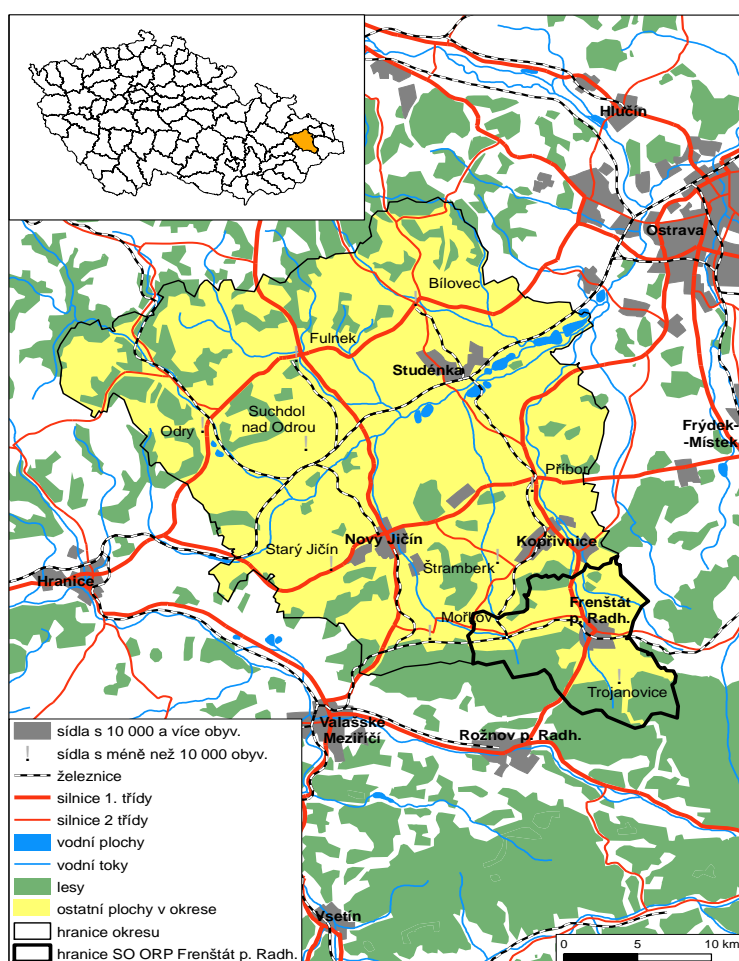
Od druhé poloviny 90. let 20. století se začal objevovat fenomén výstavby apartmánových rodinných bytů (zejména v Čechách – Krkonoše). Lidé z měst se jezdí rekreovat do vlastního bytu místo na chalupy či chaty. V Beskydech výstavba apartmánových rodinných bytů není tak rozšířena jako v Krkonoších, přesto k výstavbě dochází (Kunčice pod Ondřejníkem, Čeladná) (Kadlecová 2004). V současné době dochází v Beskydech k výstavbě moderních dokonale vybavených rodinných domů určených jak k trvalému bydlení, tak i ke každodenní rodinné rekreaci jejich majitelů (Havrlant 2004).

Kapitola 5

Vymezení a charakteristika okresu Nový Jičín

V této bakalářské práci je zkoumáno území okresu Nový Jičín, konkrétněji SO ORP Frenštát (obr. 2). Okres NJ patří k Moravskoslezskému kraji (dále jen MK) a leží v jižní části ostravské průmyslové aglomerace. Svou rozlohou 882 km² se řadí spíše mezi menší okresy České republiky (v MK jsou pouze svou rozlohou menší okresy Ostrava-město a Karviná). Počtem obyvatel 152 352 se okres řadí na předposlední místo v kraji (méně pouze okres Bruntál) a z hlediska hustoty zalidnění (172,7 obyv/km²) na čtvrté místo (průměrná hustota zalidnění v MK je 230,3 obyv/km² a v ČR kolem 131 obyv/km²).

Obr. 2 - Území okresu Nový Jičín

Zdroj: vytvořeno autorem v programu ArcGIS.

5.1 Vývoj sídelní struktury a obyvatelstva

Okres Nový Jičín po druhé světové válce prošel řadou změn ve správní i sídelní struktuře. Při sčítání v roce 1961 měl okres rozlohu 935 km² a 102 obcí se 126 částmi obcí. Během dalšího desetiletí se rozloha nezměnila, ale počet obcí se snížil na 92 při zvýšení počtu částí obcí na 128. Vlna administrativního slučování mezi sčítáními 1970 a 1980 měla za následek výrazné snižování počtu obcí, ale i změnu správní hranice. Stav obcí ke dni sčítání (1.1. 1980) byl 27, z toho částí obcí bylo 118 a rozloha obcí 917 km². V roce 1990 se v rámci komunálních voleb v okrese osamostatnilo 18 obcí. V roce 1991 v rámci sčítání měl okres 45 obcí a 119 částí. Do roku 2001 se osamostatnilo dalších 12 obcí. Ke dni sčítání v roce 2001 měl okres 57 obcí, přičemž počet částí obcí zůstal nezměněn. Statut města mělo v roce 2001 10 obcí. V roce 1991 činil v průměru počet obyvatel jedné obce 3528 osob a rozloha 20,4 km², zatímco v roce 2001 2806 obyvatel (- 722 osob) a rozloha 16,1 km² (- 4,3 km²). Ve velikostní struktuře obcí (viz tab. 2) během deseti let (1991 a 2001) došlo ke třem změnám. Obce Bílov, Olbramice a Trojanovice byly v roce 1991 řazeny do skupiny o stupeň nižší, než jsou v roce 2001. Ostatní skupiny se během deseti let nezměnily (SLDB 2001).

Tab. 2 - Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí v letech 1991 a 2001 v okrese Nový Jičín

Velikostní kategorie obcí	Počet obcí (1991)	Počet obyvatel (1991)	Počet obcí (2001)	Počet obyvatel (2001)	Přírůstek (úbytek) obyvatel 1991-2001 v %
Celkem	57	158 767	57	159 925	0,7
v tom s počtem obyvatel:					
do 199	1	153	1	157	2,6
200 – 499	6	2 348	4	1 370	-41,7
500 – 999	23	16 486	25	17 884	8,5
1 000 - 1 999	13	20 702	12	19 333	-6,6
2 000 - 4 999	6	16 540	7	18 853	14
5 000 - 9 999	4	30 065	4	29 745	-1,1
10 000 - 19 999	2	21 902	2	21 866	-0,2
20 000 a více	2	50 571	2	50 717	0,3

Zdroj: SLDB 2001.

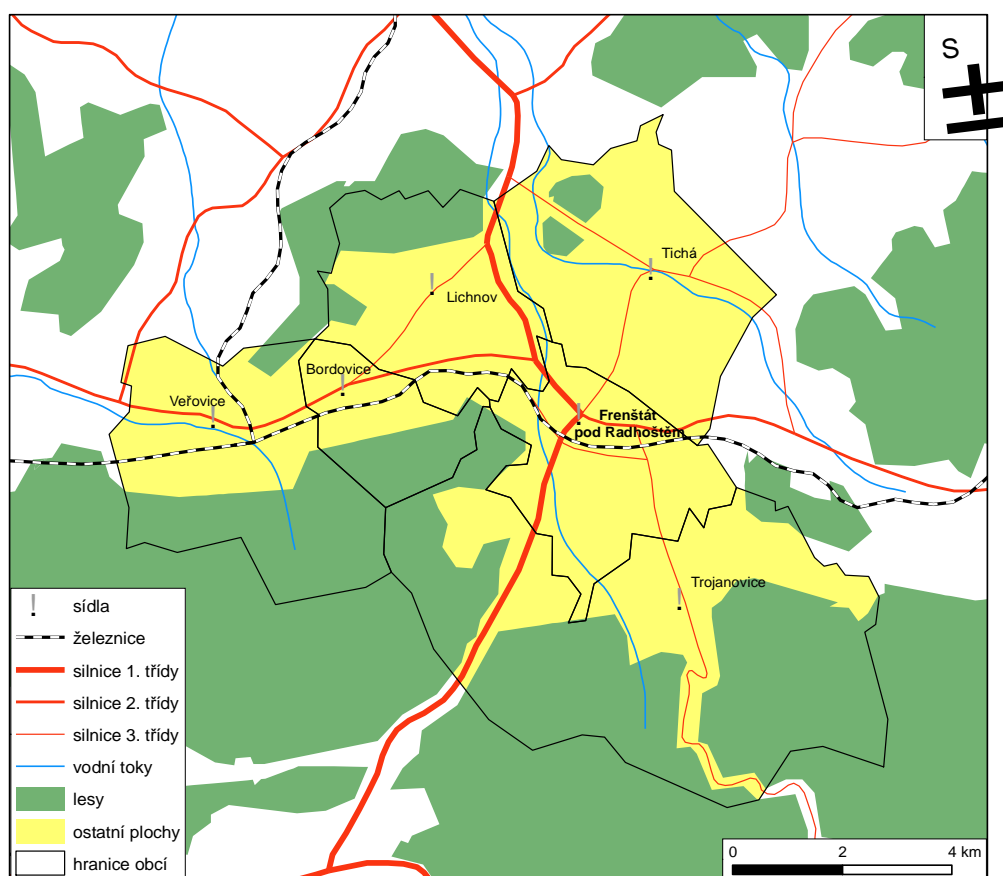
Administrativní členění okresu se změnilo po sčítání lidu v roce 2001. Byly realizovány další kroky k reformě veřejné zprávy. První etapa začala od 1. 1. 2000, kdy byly zřízeny vyšší územně správní celky – kraje. Okres NJ je od 1. 1. 2000 součástí Moravskoslezského kraje. Od 1. 1. 2003 se uskutečnila druhá fáze této reformy. Okresní úřady ukončily činnost a došlo k přenesení jejich kompetencí na obce s rozšířenou působností, a na krajské úřady a jiné regionální orgány. V okrese NJ se stalo obcí s rozšířenou působností 5 měst (Bílovec, Frenštát pod Radhoštěm, Kopřivnice, Nový Jičín, a Odry) (SLDB 2001).

K 1. 1. 2007 došlo ke změně v územní struktuře okresů. Okres Nový Jičín doznal čtyř změn. Obce Klimkovice, Olbramice, Vřesina a Zbyslavice změnilly příslušnost a nyní spadají pod okres Ostrava-město. Od roku 2007 je v okrese Nový Jičín 53 obcí (www.czso.cz).

5.2 SO ORP Frenštát

Celková rozloha SO ORP Frenštát je 98,62 km², což je 11,2 % rozlohy MK, která činí 882 km². SO ORP Frenštát zahrnuje 6 obcí: Bordovice, Frenštát pod Radhoštěm, Lichnov, Tichá, Trojanovice a Veřovice. Pověřeným úřadem je město Frenštát pod Radhoštěm.

Obr. 3 - Území SO ORP Frenštát pod Radhoštěm

Zdroj: vytvořeno autorem v programu ArcGIS.

5.2.1 Fyzickogeografická charakteristika SO ORP Frenštát

Území SO ORP Frenštát náleží geomorfologicky k horské soustavě Karpat s Podbeskydskou pahorkatinou a Moravskoslezskými Beskydami. Území je charakteristické svým členitým reliéfem. Převážná část území má pahorkatinný ráz s výškovým rozdílem nejvyššího a nejnižšího místa 802 m (327 m n.m. soutok řek Lubiny a Ticháčky a 1 129 m n.m. Radhošť). Karpatská oblast s horskými hřbety, výraznými vrcholy a údolími řek

je převážně tvořena písčinami a slinovitými usazeninami druhohorního moře proloženými šterkovitými naplaveninami (Bechný 1963). Jsou zde uloženy kamenouhelné sloje. Na základě geologického průzkumu byly zjištěny v oblasti kolem Frenštátu pod Radhoštěm vrstvy černého uhlí.

Převážná část území se rozprostírá v klimatické oblasti mírně chladné. S přibývajícím nadmořskou výškou se klimatické poměry zdršňují. Průměrná lednová teplota je -3°C a červencový průměr je $17-18^{\circ}\text{C}$. Srážkový úhrn dosahuje 450 mm. Vzhledem ke klimatu je tato oblast vhodná pro pěstování méně náročných plodin (žito, brambory, píce).

Ve sledovaném území se nachází množství jehličnatých a smíšených lesů (lesy zaujímají 42,2 % rozlohy území) a vyskytuje se zde také vzácná a chráněná květena (ČSÚ).

Sledované území je vhodné pro letní i zimní rekreaci. Členitý reliéf je vhodný jak pro pěší turistiku, tak i cykloturistiku.

5.2.2 Socioekonomická charakteristika SO ORP Frenštát

K 31. 12. 2007 byl počet obyvatel SO ORP Frenštát 18 957 a průměrný věk obyvatel byl 39,1 let. Věková struktura obyvatel je uvedena v tabulce 3.

Tab. 3 - Věková struktura obyvatelstva SO ORP Frenštát k 31. 12. 2007

	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	Hustota zalidnění (obyv./ km ²)	Obyvatelstvo				
				0-14	15-64	65+	Index stáří	Prů- měr. věk
Bordovice	6,3	568	90,2	79	413	76	96	
Frenštát p. R.	11,43	11 187	978,7	1 659	7 850	1 678	101	
Lichnic	12,07	1 383	114,6	197	986	200	101	
Tichá	16,44	1 640	99,8	247	1 142	251	102	
Trojanovice	35,8	2 211	61,8	291	1 578	342	117	
Veřovice	16,57	1 968	118,8	297	1 384	287	97	
SO ORP Frenštát	98,61	18 957	192,2	2 770	13 353	2 834	102	39,1
okres Nový Jičín	882	152 352	172,7	23 121	108 994	20 237	87	39,3
ČR	78 867	10 381 130	131,6	1 476 923	7 391 373	1 512 834	102	40,3

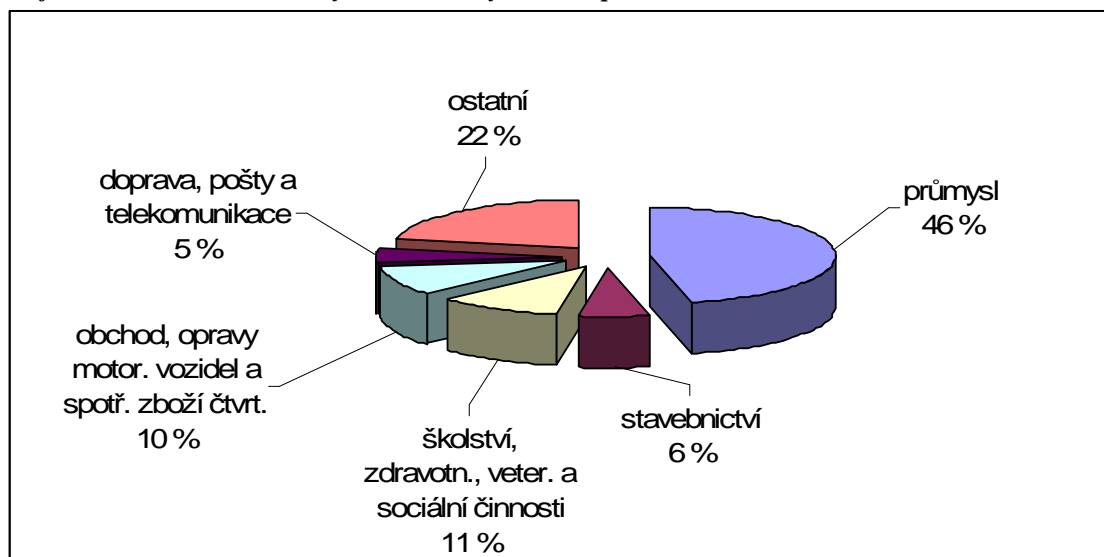
Zdroj: <http://www.ostrava.czso.cz/>.

Průměrná hustota zalidnění ve SO ORP Frenštát je 192,2 obyvatel/km². Tato hodnota je vysoká díky Frenštátu pod Radhoštěm, kde hustota zalidnění dosahuje 978 obyvatel/km². Nejmenší hustota zalidnění je v obci Trojanovice, díky velké rozloze obce (61,8 obyvatel/km²).

Celorepublikovým problémem současné doby je proces stárnutí a snižování počtu obyvatel. Nejinak je tomu i ve SO ORP Frenštát. Obyvatelé předproduktivního věku (0-14 let) tvoří 14,6 % obyvatelstva SO ORP Frenštát, obyvatelé produktivního věku (15-64 let) tvoří 70,4 % obyvatelstva a obyvatelé poproduktivního věku (65 a více let) tvoří 15 %, což v porovnání s údaji v rámci okresu NJ (13,3 %) a ČR (14,6 %) se jedná o nadprůměrné hodnoty.

Z hlediska zaměstnanosti největší počet obyvatelstva pracuje v průmyslu (46,3 %), dále ve školství (10,9 %), v obchodě a opravárenství (9,9 %) a ve stavebnictví (6,1 %). V ostatních resortech (např. veřejné a osobní služby, peněžnictví, zemědělství, pohostinství, ubytování a veřejná správa) působí 21,6 %. Zaměstnanost v jednotlivých oborech je znázorněna v grafu 1.

Graf 1 - Struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle odvětví ve SO ORP Frenštát v roce 2001

Zdroj: <http://www.czso.cz/>.

Mezi nejvýznamnější subjekty ve SO ORP Frenštát patří SIEMENS Automobilové systémy, s.r.o., zabývající se výrobou automobilové elektroniky a mechaniky. Výrobou a prodejem sedacích nábytků se zabývá L. A. BERNKOP 1893, a. s. Frenštátská lesní, a. s. se zabývá lesními porosty a těžbou dřeva. Průmysl má ve městě tradici a tyto největší firmy regionu měly na co navazovat. V minulosti to byly hlavně podniky MEZ, TON a LOANA.

Nezaměstnanost ve SO ORP Frenštát k 1. 1. 2008 byla 4,9 %. V roce 2005 nezaměstnanost dosahovala téměř 9 %, což je o 5 % vyšší nezaměstnanost než v roce 2008. V rámci okresu NJ v roce 2008 byla nezaměstnanost 6,1 % (viz tab. 4).

Tab. 4 - Nezaměstnanost ve SO ORP Frenštát v letech 2005 a 2008

	1.1. 2005			1.1. 2008		
	Dosažitelní uchazeči (celkem)	EAO	Míra nezaměstnanosti (v %)	Dosažitelní uchazeči (celkem)	EAO	Míra nezaměstnanosti (v %)
Bordovice	20	294	6,8	18	294	6,1
Frenštát pod Radh.	520	5 640	9,2	289	5 640	5,1
Lichnic	56	651	8,6	29	651	4,5
Tichá	65	729	8,9	34	729	4,7
Trojanovice	91	986	9,2	56	986	5,7
Veřovice	65	901	7,2	29	901	3,2
SO ORP Frenštát	817	9 201	8,9	455	9 201	4,9
okres Nový Jičín	10 323	80 400	12,8	4 726	76 989	6,1

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí (2009).

5.2.3 Doprava

Dopravní dostupnost v okrese Nový Jičín je dobrá, jak z hlediska dopravy silniční tak i železniční. Okresem Nový Jičín prochází síť silnic I., II. a III. třídy o celkové délce 607 km (k 31. 12. 2007). Na území okresu silnice I. třídy zaujímají 126 km, silnice II. třídy 85 km a silnice III. třídy 395 km. Koncem roku 2009 by měl být dokončen úsek dálnice D1 (Praha – Brno – Ostrava – Polsko) na území okresu NJ (úsek Bělotín – Hladké Životice a Hladké Životice – Bílovec), čímž dojde k usnadnění silniční dopravy v celém Moravskoslezském kraji.

Územím SO ORP Frenštát prochází silnice I. třídy *I/58* (Rožnov pod Radhoštěm – Frenštát pod Radhoštěm – Příbor – Ostrava – Bohumín – Polsko). Z Frýdlantu nad Ostravicí vede silnice II. třídy *II/483* směrem na Frenštát pod Radhoštěm (dále přes Bordovice – Veřovice – Mořkov – Hodslavice). Z Veřovic do Kopřivnice vede silnice II. třídy *II/480*. SO ORP Frenštát prochází železniční trať č. 323 (Ostrava – Frýdek-Místek – Frýdlant nad Ostravicí – Frenštát pod Radhoštěm – Valašské Meziříčí) a trať č. 325 (Studénka – Příbor – Kopřivnice – Veřovice).

5.2.4 CHKO Beskydy

Zájmové území SO ORP Frenštát částečně spadá do Chráněné krajinné oblasti (dále jen CHKO) Beskydy. CHKO Beskydy byla vyhlášena 5. března 1973 výnosem Ministerstva kultury ČSR. CHKO Beskydy je svou rozlohou 1 160 km² největší chráněnou krajinou oblastí v České republice. Důvodem vyhlášení CHKO byly její přírodní hodnoty, zejména původní horské pralesovité porosty s výskytem vzácných rostlin a živočichů a také unikátní povrchové i podzemní pseudokrasové jevy. CHKO Beskydy se nachází v Moravskoslezském a Zlínském kraji (okres Frýdek-Místek, Nový Jičín a Vsetín). Sídlo správy se nachází v Rožnově pod Radhoštěm. Největší část zasahuje do bývalého okresu Vsetín (624,4 km²), nejmenší část

do bývalého okresu NJ (59,1 km²), konkrétněji do SO ORP Frenštát (jihozápadní část Moravskoslezských Beskyd) (Voženílek 2002).

Význam CHKO Beskydy je potvrzen vyhlášením 50 maloplošných chráněných území (7 národních přírodních rezervací, 20 přírodních rezervací a 23 přírodních památek). V neposlední řadě je i rekreační oblastí s nadregionálním významem. Hlavním posláním CHKO je ochrana všech hodnot krajiny a jejich přírodních zdrojů. Jedná se především o povrchové utváření krajiny včetně vodních toků, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu, urbanistickou podobu obcí a architekturu staveb. Jeho naplňování neznamena pouze péči o existující přírodu a krajinu, ale také jejich obnovu při současném hledání rovnováhy mezi hospodářským a rekreačním využíváním krajiny a ochranou přírody. Správa CHKO Beskydy vykonává státní správu z hlediska ochrany přírody, má oprávnění vyhlašovat přírodní rezervace a přírodní památky a také zajišťuje strážní a informační činnost (<http://nature.hyperlink.cz/Beskydy/>). V tabulce 5 jsou znázorněna chráněná území okresu Nový Jičín.

Tab. 5 - Chráněná území okresu Nový Jičín k 31. 12. 2007

	Národní parky	Chráněné krajinné oblasti	Maloplošná chráněná území (celkem)	v tom			
				národní přírodní památky	národní přírodní rezervace	přírodní památky	přírodní rezervace
ČR (počet)	4	25	2 192	105	112	1 195	780
Rozloha (ha)	119 489	1 086 731	95 761	2 822	28 715	27 407	36 817
Kraj Moravskoslezský (počet)	-	3	143	7	10	56	70
Rozloha (ha)	-	91 779	6 555	389	1 989	540	3 637
Okres Nový Jičín (počet)	-	2	28	1	1	14	12
Rozloha (ha)	-	12 771	860	29	145	71	614

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2008.

Ve sledovaném území SO ORP Frenštát se nachází národní přírodní rezervace Radhošť, přírodní památka Velký Kámen a přírodní rezervace Noříč.

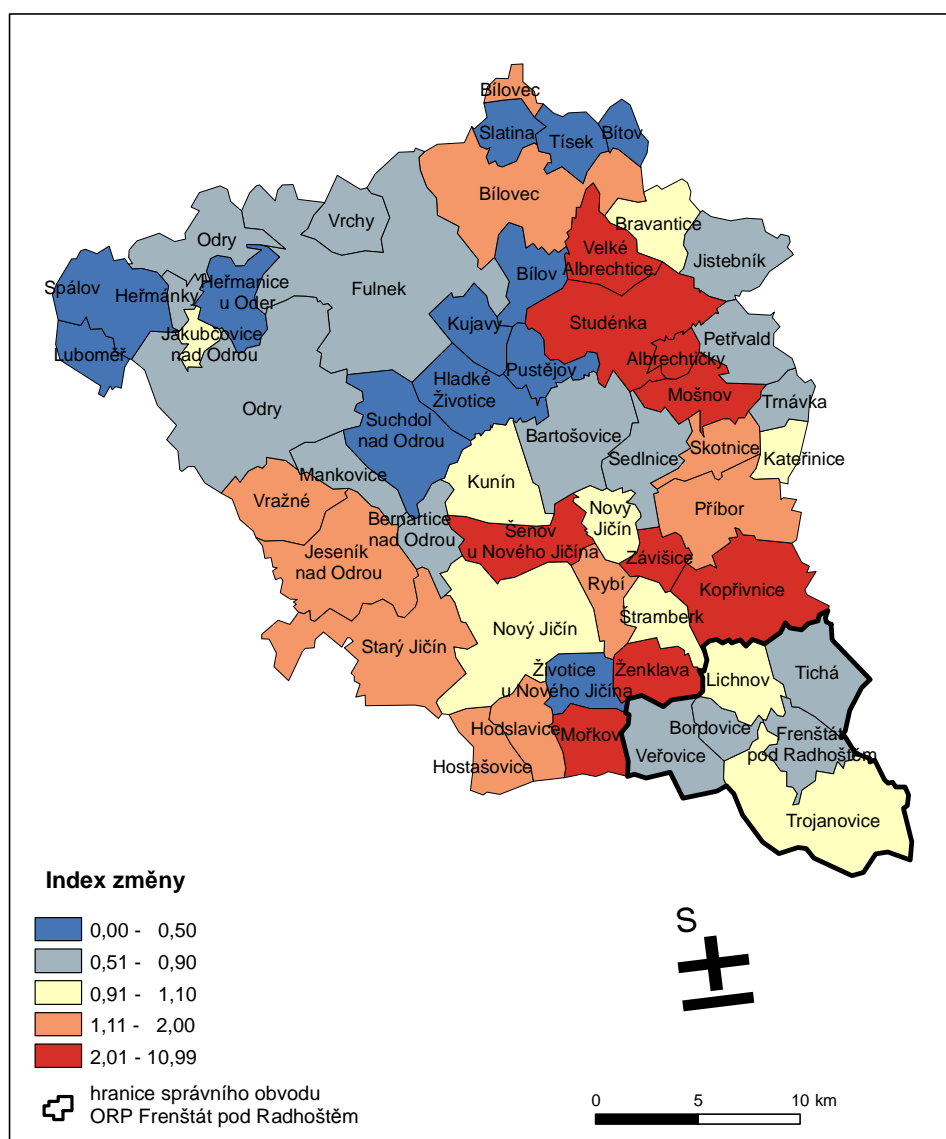
5.3 Druhé bydlení v okrese Nový Jičín

Pro zhodnocení současného stavu druhého bydlení v okrese Nový Jičín bylo použito vybraných ukazatelů umožňujících sledovat územní rozložení a další aspekty rekreace. Sledovány byly roky 1991 a 2005. Data ze SLDB z roku 1991 poskytla velmi kvalitní informace týkající se druhého bydlení. Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 už neposkytla příliš kvalitní data, a proto jsou v této práci využity nejnovější data ČÚZK. Charakteristiky týkající se počtu chalup a jejich podílů na RO a TOD nejsou k dispozici ani ve SLDB 2001 ani

v databázi ČÚZK. Základní charakteristiky týkající se druhého bydlení všech obcí okresu Nový Jičín za roky 1991 a 2005 jsou k dispozici v tabulkové formě v Příloze 2 – 5.

Základní ukazatel, s nímž pracujeme při hodnocení územního rozložení, kromě absolutního počtu rekreačních objektů, je ***hustota rekreačních objektů***. Průměrná hustota rekreačních objektů v okrese od roku 1991 klesla z hodnoty 2,6 % na 2,4 %. Nejvyšších hodnot dosahují obce nacházející se v jižní části okresu a to Trojanovice (13,9 RO/km²), Frenštát pod Radhoštěm (13,6 RO/km²), Štramberk (11,6 RO/km²) a Kopřivnice (6,3 RO/km²). První dvě jmenované obce jsou velmi atraktivní pro rekreanty, neboť se nachází v CHKO Beskydy. Naopak nejmenší hustota RO je v obcích, které se nachází v blízkosti měst. Mezi tyto obce patří Bílov, Hladké Životice, Slatina (všechny obce 0,1 RO/km²) a Životice u Nového Jičína (0,2 RO/km²). V těchto obcích došlo mezi posledními sčítáními k poklesu rekreačních objektů, zato stoupl jak počet obyvatel, tak i počet objektů užívaných k trvalému bydlení. Na obrázku 4 je znázorněna změna hustoty rekreačních objektů v okrese Nový Jičín mezi roky 1991 a 2005. Hustota rekreačních objektů se nejvíce zvýšila v obcích Šenov u Nového Jičína (1991: 0,1 RO/km²; 2005: 1,4 RO/km²), Studénka (1991: 0,06 RO/km²; 2005: 0,42 RO/km²), Ženkla (1991: 0,3 RO/km²; 2005: 1,3 RO/km²) a také v Albrechticích (1991: 0,5 RO/km²; 2005: 2,3 RO/km²). Naopak hustota rekreačních objektů poklesla nejvíce v obcích Kujavy (1991: 2,4 RO/km²; 2005: 0,2 RO/km²), Slatina (1991: 1,2 RO/km²; 2005: 0,1 RO/km²) a Suchdol nad Odrou (1991: 5,2 RO/km²; 2005: 1,8 RO/km²). V Suchdole nad Odrou klesl počet rekreačních objektů o 77 objektů. Pokles počtu rekreačních objektů mohl být způsoben tím, že v roce 1991 byly zahrnuty mezi rekreační objekty i zahrádkářské chaty. Z 53 obcí ve 22 případech došlo ke zvýšení hustoty RO, naopak v 31 případech došlo k poklesu. Ve všech obcích SO ORP Frenštát, kromě obce Lichnov, došlo k poklesu hustoty RO. Největší pokles zaznamenala obec Veřovice a to téměř dvojnásobný. Pokles hustoty rekreačních objektů za sledované období v obcích na území okresu Nový Jičín je způsoben transformací druhého bydlení na bydlení trvalé a také faktem, že v roce 1991 byly mezi rekreační objekty zahrnuty i zahrádkářské chaty.

Obr. 4 - Změna hustoty rekreačních objektů v okrese Nový Jičín mezi roky 1991 a 2005

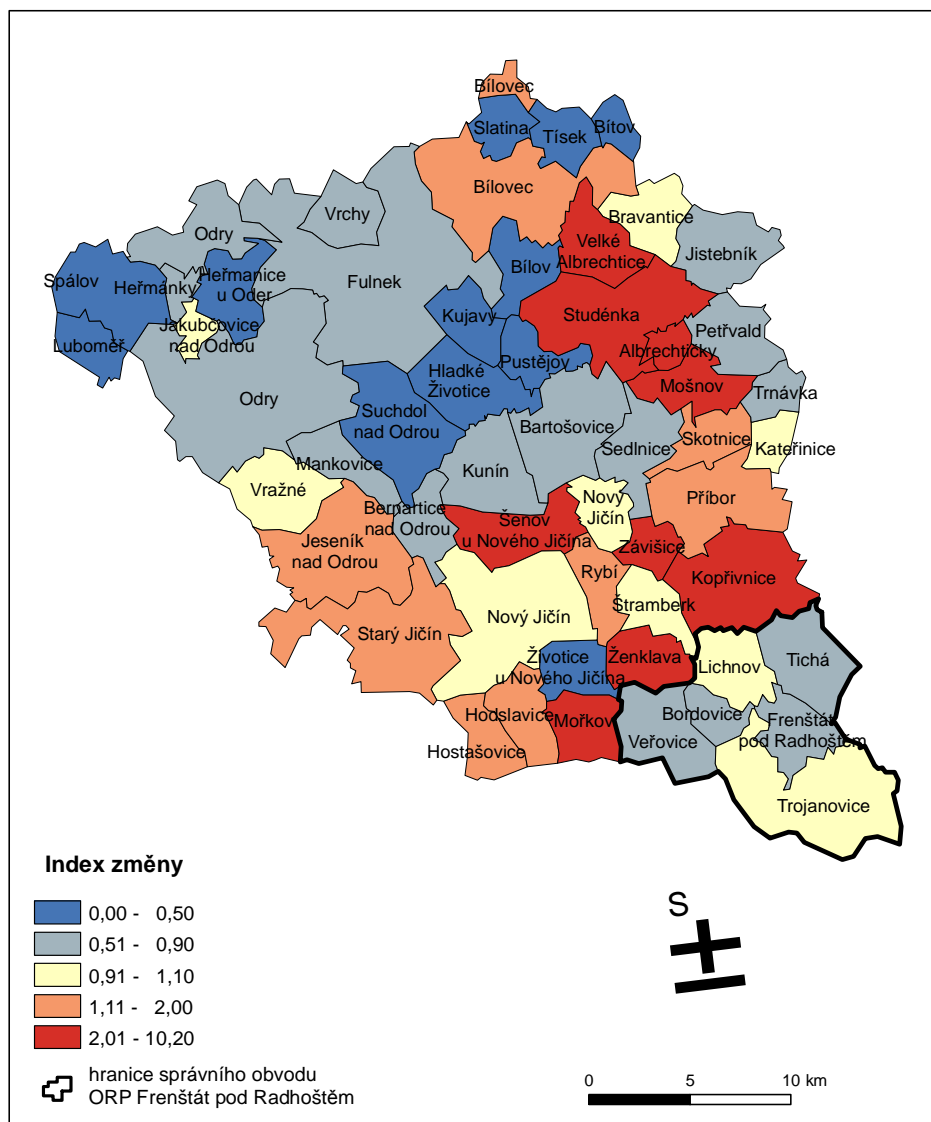
Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty, vytvořeno autorem v programu ArcGIS.

Další charakteristikou druhého bydlení je *podíl rekreačních objektů na úhrnu všech staveb*. V roce 1991 se nacházelo na území okresu Nový Jičín 2 325 rekreačních objektů, což bylo téměř 9 % veškeré zástavby. Celkový počet TOD v roce 1991 činil 23 815. V porovnání s rokem 2005 došlo k poklesu počtu rekreačních objektů (2 150 rekreačních objektů, 8 % veškeré zástavby). Počet trvale obydlených domů v roce 2005 byl 24 661. Z těchto údajů můžeme konstatovat, že rekreační funkce v okrese Nový Jičín není příliš významná.

Jinou pozici oproti celému okresu Nový Jičín má SO ORP Frenštát. V roce 1991 RO tvořily 23 % veškeré zástavby a v roce 2005 20 % veškeré zástavby. Nejvíce rekreačních objektů jak v roce 1991 tak i v roce 2005 se nacházelo v obci Trojanovice (1991 – celkem 523 rekreačních objektů, což bylo 52 % veškeré zástavby v obci; 2005 - celkem 497 rekreačních objektů, což

bylo 48 % veškeré zástavby v obci). Ve SO ORP Frenštát má rekreační funkci zejména obec Trojanovice. Na obrázku 5 je znázorněna změna podílu rekreačních objektů na úhrnu všech staveb mezi sledovanými roky.

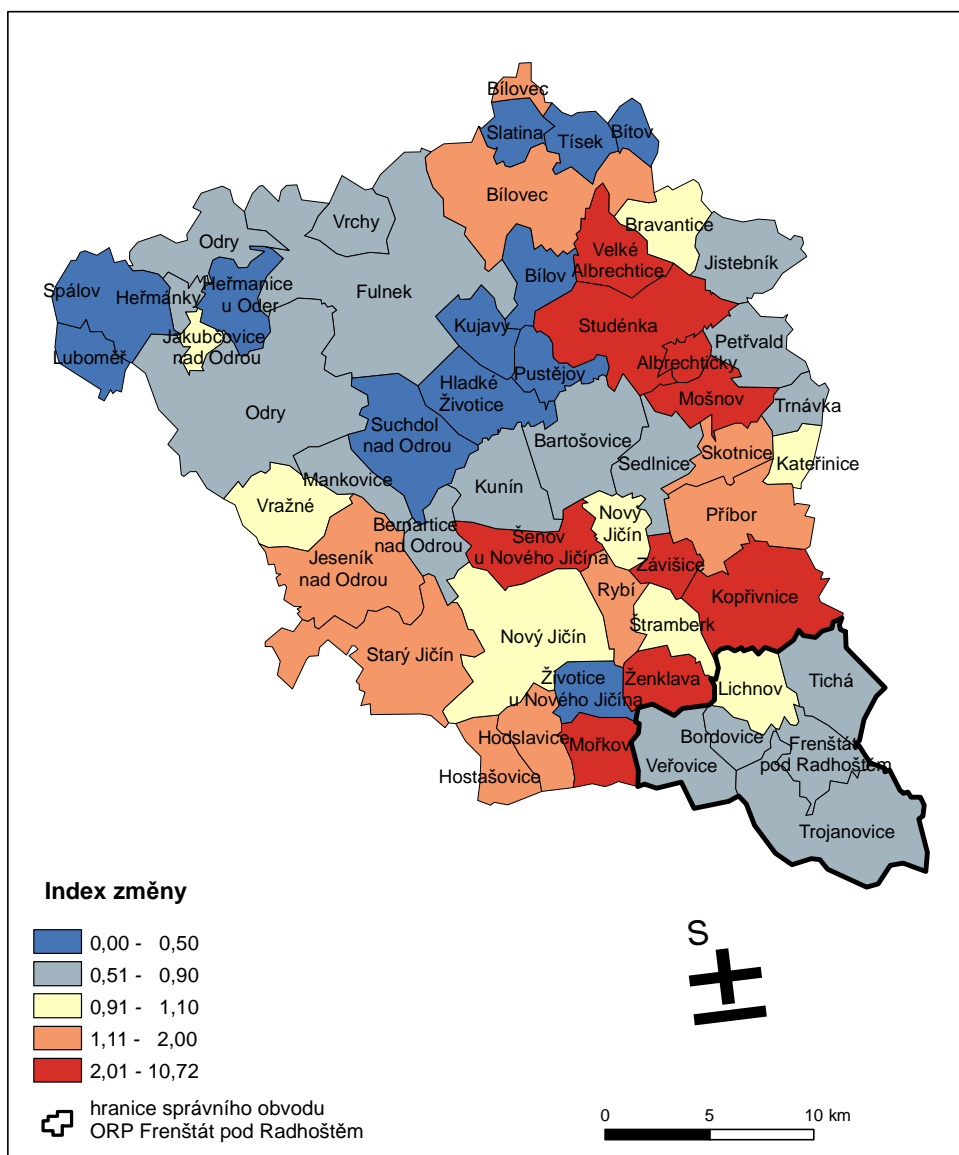
Obr. 5 - Změna podílu rekreačních objektů na úhrnu všech staveb mezi roky 1991 a 2005

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty, vytvořeno autorem v programu ArcGIS.

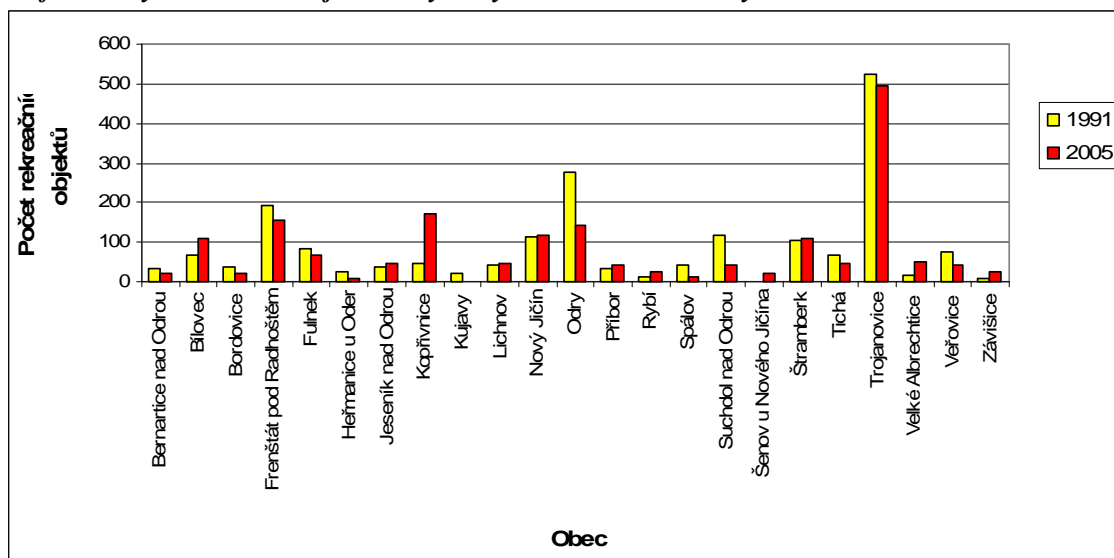
Z hlediska *počtu rekreačních objektů připadajících na 100 trvale obydlených domů*, tak v roce 1991 připadalo v okrese Nový Jičín 10 rekreačních objektů na 100 TOD, v roce 2005 to už bylo jen necelých 9 rekreačních objektů na 100 TOD. Ve SO ORP Frenštát připadá nejvíce rekreačních objektů na 100 TOD v obci Trojanovice (1991: 107 RO na 100 TOD; 2005: 93 RO na 100 TOD). V ostatních obcích SO ORP Frenštát připadá na 100 TOD kolem 12 rekreačních objektů (viz obr. 6).

Obr. 6 - Změna počtu rekreačních objektů připadajících na 100 trvale obydlených domů mezi roky 1991 a 2005

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty, vytvořeno autorem v programu ArcGIS.

V grafu 2 jsou znázorněny obce okresu NJ, ve kterých došlo za sledované období k největším změnám v počtu rekreačních objektů. K největšímu nárůstu počtu RO za sledované období došlo v obci Kopřivnice (1991: 48 RO, 2005: 174 RO). Naopak k výraznému poklesu došlo v obcích Odry, Suchdol nad Odrou a Spálov.

Graf 2 - Počty rekreačních objektů ve vybraných obcích okresu Nový Jičín v roce 1991 a 2005

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005).

Kapitola 6

Výsledky dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření probíhalo v obci Trojanovice. Obec Trojanovice byla vybrána z toho důvodu, že jako jediná obec ve SO ORP Frenštát splňovala podmínku, že počet ODB tvoří více jak 40 % veškeré zástavby v obci. Trojanovice jsou horskou obcí v Beskydech nacházející se 3 km jihovýchodně od Frenštátu pod Radhoštěm rozprostírající se pod masívy Noříčí hory 1047 m.n.m., Radhoště 1129 m.n.m. a Velkého Javorníku 918 m.n.m. Obec má rozlohu 35,8 km², dvě třetiny plochy obce pokrývají lesy. Vzhledem ke značné rozloze je obec rozdělena na čtyři základní sídelní jednotky a to Bystré, Lomná, Pod Radhoštěm a Pod Javorníkem (<http://www.trojanovice.cz/>). Obec Trojanovice spadá do CHKO Beskydy (nachází se v ní národní přírodní rezervace Radhošť a přírodní rezervace Noříčí).

Počet obyvatel k 31. 12. 2007 byl 2 211 a hustota zalidnění 61,8 obyvatel/km² (<http://www.czso.cz/>). Při porovnání s rokem 1991 vzrostl počet obyvatel o 258 obyvatel. V roce 2005 se v obci nacházelo 497 RO a 536 TOD, zatímco v roce 1991 se v obci nacházelo 523 RO a 491 TOD. Hlavním důvodem této změny je výstavba nových rodinných domů a také transformace ODB na objekty trvalého bydlení. Hustota rekreačních objektů v roce 2005 dosahovala téměř 14 objektů na km² (v roce 1991 14,6 objektů na km²). Podíl rekreačních objektů na úhrnu všech staveb byl v roce 2005 48 % (v roce 1991 téměř 52 %). Počet rekreačních objektů připadajících na 100 TOD činil v roce 2005 92 a v roce 1991 106 (viz tab. 6).

Tab. 6 - Hodnoty ukazatelů druhého bydlení v obci Trojanovice za roky 1991 a 2005

	1991	2005
Rozloha obce (v km ²)	35,8	35,8
Počet trvale obydlených domů	491	536
Počet rekreačních objektů	523	497
Počet chalup (vyčleněné i nevyčleněné z byt. fondu)	106	
Hustota rekreačních objektů na km ²	14,6	13,9
Podíl rekreačních objektů na úhrnu všech staveb (v %)	51,6	48,1
Počet rekreačních objektů na 100 trvale obydlených domů	106,5	92,7
Podíl chalup na počtu rekreačních objektů (v %)	20,3	
Počet chalup na 100 trvale obydlených domů	21,6	

Poznámky: Pro rok 2005 chybí údaje týkající se počtu chalup, a tudíž nemůže být vypočten podíl chalup na počtu rekreačních objektů a počet chalup na 100 trvale obydlených domů.

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty.

Výsledky dotazníkového šetření můžeme rozdělit do dvou částí. V první části jsou zhodnoceny informace týkající se RO a jeho využívání. Druhá část se zaměřuje na majitele a jejich současné bydliště.

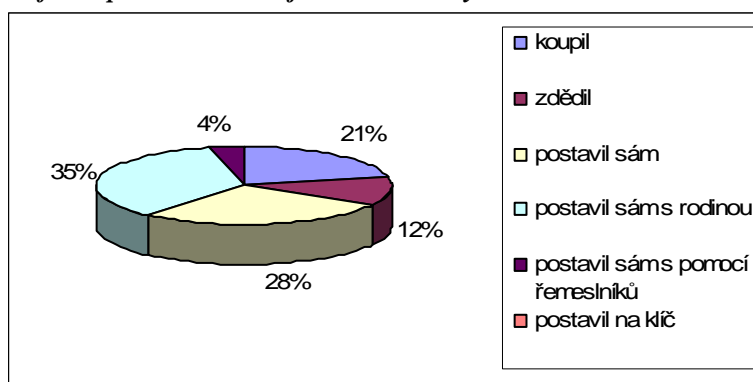
6.1 Údaje o objektech individuální rekreace

Vlastníkem RO byla buď přímo dotazovaná osoba nebo alespoň jeden z vlastníků, jelikož objekty jsou často ve společném vlastnictví manželů. Pouze u 5 % případů byli přítomni děti vlastníka a u 12 % případů rodiče vlastníka.

Ve většině případů majitelé získali pozemek koupí (77 %), zbylých 23 % majitelů pozemek zdědilo. Objekt je využíván v průměru od roku 1966. U 2 případů majitelé RO využívají objekt již od roku 1958, naopak po roce 1980 je objekt využíván u 4 majitelů. U většiny dotazovaných je objekt využíván od 60. a 70. let, kdy docházelo k největšímu nárůstu počtu ODB.

Plochy pozemků se pohybují od 400 m² až do 1150 m². Průměrná půdorysná plocha pozemku je 516 m². Průměrná velikost zastavěné plochy rekreačního objektu je 48 m². Při porovnání s hodnotami za celou Českou republiku zjistíme, že průměrná půdorysná plocha pozemku v Česku je 1000 m² (téměř dvojnásobná hodnota oproti sledované oblasti) a průměrná velikost zastavěné plochy v Česku činí 70 m² (Vágner, Fialová 2004). 21 % respondentů RO koupilo již postavený, 12 % respondentů objekt zdědilo a 67 % respondentů objekt postavilo, přičemž 35 % majitelů RO postavilo s rodinou, 28 % respondentů objekt postavilo bez cizí pomoci a pouze ve 4 % případů majitel postavil rekreační objekt s pomocí řemesníků (viz graf 3).

Graf 3 - Způsob získání objektu druhého bydlení

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Rekreační objekty jsou z 37 % zděné a obložené dřevem, 35 % objektů je zděných a 28 % objektů je celodřevěných.

S velikostí zastavěné plochy objektu souvisí počet místností, které se v něm nachází. Téměř 51 % respondentů uvedlo, že v jejich objektu se nachází tři obyvatelné místnosti, velmi časté

jsou také dvoupokojové objekty (30 %). 12 % respondentů má ve svém objektu čtyři místnosti, 5 % respondentů pět a více obyvatelných místností a pouze 2 % respondentů jednu obyvatelnou místnost. Průměrný počet obyvatelných místností v objektu je 2,8 místností a průměrný počet stálých lůžek je 5,2. Pouze u 7 % respondentů se v objektu nacházela dvě lůžka. Průměrný počet rodin využívající objekt činí 1,8 rodin, což je v průměru 5,1 osob (viz tab. 7). Velmi zajímavé je, že 74 % objektů nenavštěvují děti do 15 let. Tento fakt ukazuje, že rekreační objekty využívají především důchodci a lidé středního věku.

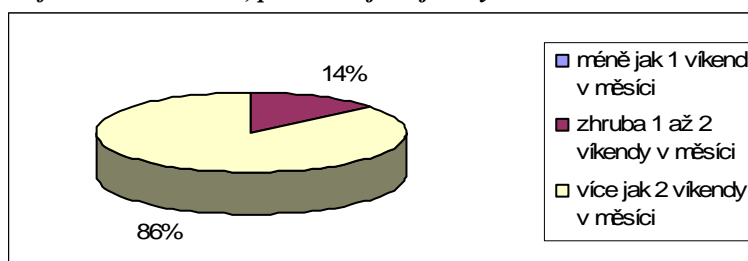
Tab. 7 - Základní údaje o objektu zjištěné dotazníkovým šetřením

	Průměrná hodnota
Půdorysná výměra pozemku (m ²)	516
Zastavěná plocha (m ²)	48
Počet obyvatelných místností	2,8
Počet stálých lůžek	5,2
Počet rodin využívajících objekt	1,8
Počet osob využívajících objekt	5,1

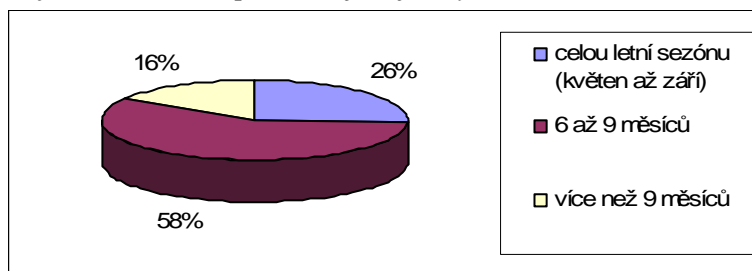
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Přes 85 % respondentů využívá RO dva a více víkendů v měsíci, 14 % respondentů tráví v objektech jeden až dva víkendy v měsíci. Ani jeden z dotazovaných neodpověděl, že ve svém objektu tráví jenom jeden víkend v měsíci (viz graf 4). Téměř 60 % dotazovaných využívá možnost pobytu v objektu celou letní sezónu (květen až září). Převážná část důchodců zde tráví celou letní sezónu a do místa trvalého bydliště jezdí zařizovat jen ty nejdůležitější věci. Šest až devět měsíců v roce tráví ve svých objektech 26 % dotazovaných. Jen 16 % dotazovaných využívá objekt více jak devět měsíců v roce (můžeme považovat jako celoroční využívání) (viz graf 5). Tuto sezónnost respondenti odůvodňovali zejména velmi špatnou dostupností v zimním období (vyšší sněhová pokrývka). Problémy nastávají také s vytápěním objektu, které je pro mnoho lidí (zejména důchodce) velmi náročné.

Graf 4 - Doba v měsíci, po kterou je objekt využíván

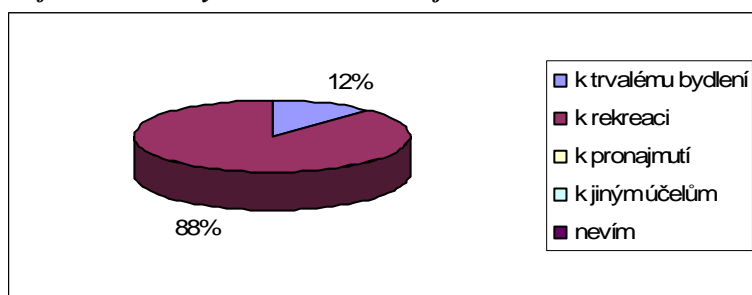
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Graf 5 - Doba v roce, po kterou je objekt využíván

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Na otázku: „Jak hodláte objekt využívat v budoucnu?“ odpovědělo 88 % respondentů, že pouze k rekreaci. Převážná část lidí si nedokáže představit zde trvale bydlet. Vyplývá to zejména z nedostatečné vybavenosti objektů (chybí zde kanalizace, je zde nedostatek vody) a také přebývání v zimním období. Celkově o možnosti trvalého bydlení uvažuje pouze 12 % majitelů (viz graf 6), přičemž největší podíl je zastoupen v kategoriích 31 – 40 let a 41 – 50 let (shodně téměř 41 %). Objekty majitelů, kteří uvažují o možnosti trvalého bydlení, jsou převážně zděné a lépe vybavené. Zastavěná plocha těchto objektů se pohybuje kolem 65 m² (průměrná velikost zastavěné plochy rekreačního objektu činí 48 m²). Stavební úpravy stávajícího objektu nejsou až tak nutné. Jen 7 % respondentů je nespokojeno se stávajícím stavem a tudíž považují za důležité změny současného stavu pro možné trvalé bydlení. Ani jeden respondent v budoucnu nechce objekt pronajímat či dokonce prodat.

Z těchto výsledků můžeme říci, že v blízké budoucnosti nemůžeme předpokládat, že dojde k výrazným změnám týkající se změny z ODB na objekty pro trvalé bydlení. V obci dochází spíše k výstavbě nových objektů pro trvalé bydlení.

Graf 6 - Budoucí využití rekreačního objektu

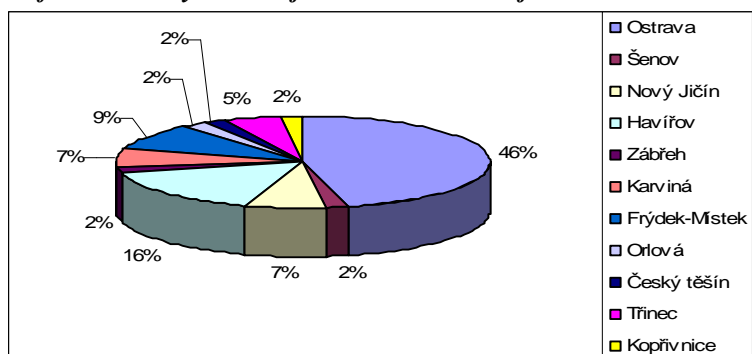
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Z grafu 7 lze vidět, že 98 % dotazovaných má trvalé bydliště v Moravskoslezském kraji. Pouze 2 % majitelů pochází z jiného kraje (Olomoucký kraj – Zábřeh). 46 % respondentů má trvalé bydliště v Ostravě, 16 % bydlí v Havířově a 9 % má trvalé bydliště ve Frýdku-Místku.

Z hlediska vzdálenosti rekreačního objektu a místa trvalého bydliště je zde nejvíce zastoupen interval 40 – 60 km (vzdálenost Ostrava – Trojanovice je 48 km), celkem 77 % (viz graf 8). Majitelé ze Zábřehu mají ze všech dotazovaných nejdelší cestu (137 km).

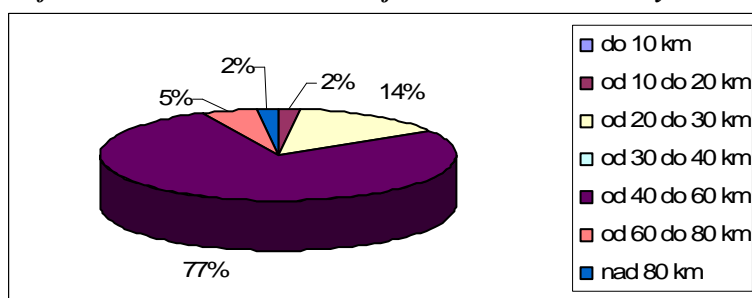
68 % majitelů je schopno se dopravit ke svému RO v intervalu 45 – 60 minut (majitelé z Ostravy, Havířova a Českého Těšína) (viz graf 9).

Graf 7 - Trvalé bydliště majitelů rekreačních objektů

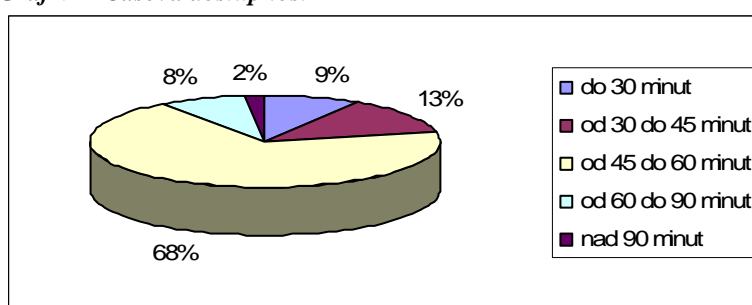
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Graf 8 - Vzdálenost rekreačního objektu od místa trvalého bydliště

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Graf 9 - Časová dostupnost

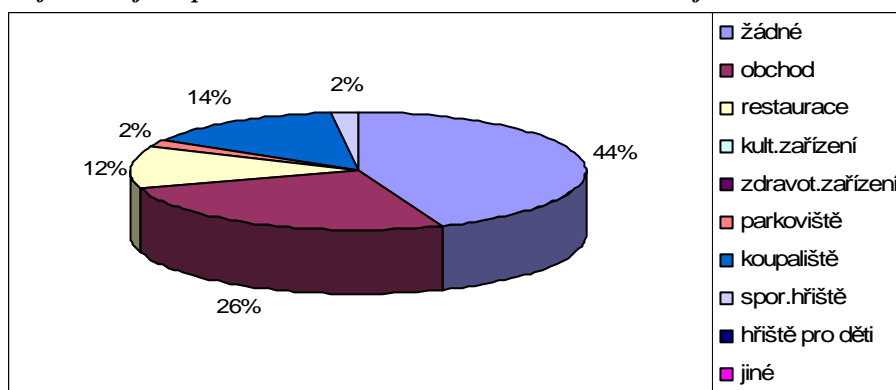
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Na otázku: „Znáte se s Vašimi sousedy?“ odpovědělo 60 % respondentů „poměrně dobře“, 33 % odpovědělo „ano hodně“. Odpověď „pouze od vidění“ se vyskytla v 7 % případů a odpověď „vůbec“ se nevyskytla.

Pro 81 % uživatelů RO je okolí velmi příjemné a jsou naprosto spokojeni. Líbí se jim především nádherná příroda a klid. 16 % dotazovaných je s okolím spokojeno a 3 % dotazovaných je spokojeno jen částečně. Nejčastějšími problémy, které se přímo dotýkají majitelů RO, jsou špatné příjezdové cesty (k chatovým osadám často vedou jen polní cesty, většinou vymleté od vody se spoustou kamení) a také vysoké ceny v obchodech.

Z hlediska chybějícího zařízení v blízkosti RO odpovědělo 44 % respondentů, že jim nechybí žádné zařízení, což svědčí o naprosté spokojenosti dotazovaných. Ve 26 % případů chybí dotazovaným v blízkosti jejich objektu obchod. Obchod je většinou situovaný v centru obce, tudíž majitelé, kteří dorazili ke svému objektu jinak než autem, mají problémy s nakupováním. 14 % dotazovaných odpovědělo, že jim chybí koupaliště. Tato odpověď mě velice zarazila, jelikož ve Frenštátě pod Radhoštěm (3 km od Trojanovic) je nové a nádherné koupaliště. Pokud lidé nedorazili ke svému objektu autem, tak do Frenštátu pod Radhoštěm jezdí pravidelně autobusové linky. Restaurace chybí 12 % respondentů (viz graf 10). Opět velmi polemizující odpověď, v obci se nachází mnoho restaurací, bohužel se nenachází hned za objektem majitelů rekreačního objektu!

Graf 10 - Nejvíce postrádané zařízení v blízkosti rekreačního objektu

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

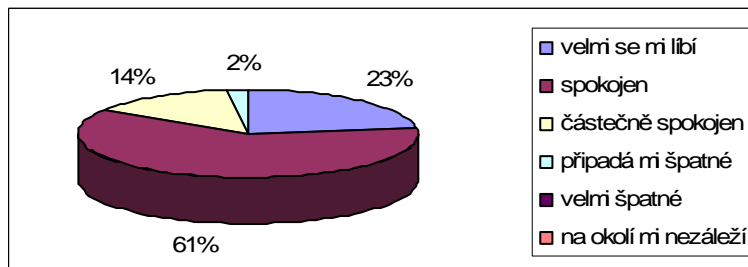
6.2 Údaje o dotazovaném

V této části dotazníku jsou základní informace týkající se trvalého bydliště majitelů rekreačních objektů, jejich bytové poměry a jejich sociální postavení.

60 % odpovídajících uvedlo, že trvale žije v bytě v osobním vlastnictví, 14 % bydlí v družstevním bytě, 12 % vlastní rodinný domek a 9 % uvedlo, že bydlí v podnikovém bytě. Všichni respondenti bydlí v bytě první kategorie. Co se týče počtu místností v objektu trvalého bydlení, tak nejčastějším výsledkem je číslo 3 (ve třípokojovém bytě bydlí 47 % respondentů). Druhým nejčastějším výsledkem je dvoupokojový byt, který uvedlo 30 % respondentů. 14 % respondentů bydlí ve čtyřpokojovém bytě a pouze 7 % žije v jednopokojovém bytě. Na otázku: „Jaké jsou Vaše bytové poměry?“ odpovědělo 51 % respondentů „vyhovující“ a 49 % odpovědělo „výborné“. S okolím svého trvalého bydliště je nadpoloviční většina spokojená (61 %), 23 % respondentů odpovědělo „velmi se mi líbí“. Částečně spokojeno je 14 % dotazovaných a pouze 2 % dotazovaných odpovědělo, že okolí trvalého bydliště jim připadá špatné (viz graf 11). Většina rekreatantů je spokojena s okolím svého bydliště, a proto i nadále chtějí své rekreační objekty využívat pouze k rekreaci. Nejčastějším prostředím trvalého

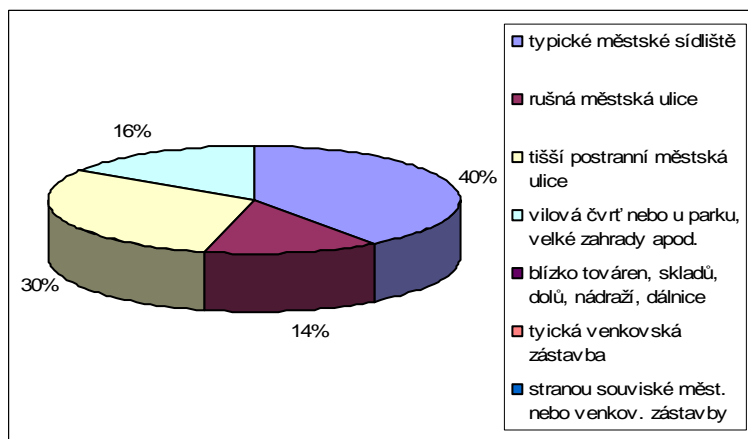
bydliště respondentů je typické městské sídliště (40 %). V tišší postranní městské ulici bydlí 30 % dotazovaných. 16 % respondentů bydlí ve vilové čtvrti a 14 % bydlí v rušné městské ulici (viz graf 12).

Graf 11 - Spokojenost s okolím trvalého bydliště

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

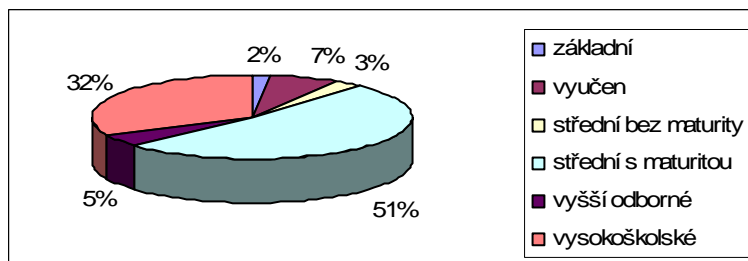
Graf 12 - Prostředí trvalého bydliště

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Nejčastější ukončené vzdělání majitelů RO je střední s maturitou (51 % respondentů). 32 % dotazovaných má vysokoškolské vzdělání. Základní vzdělání má 2 % dotazovaných. Vyšší odborné vzdělání má jen 5 % dotazovaných (viz graf 13).

Graf 13 - Vzdělanostní struktura majitelů rekreačních objektů

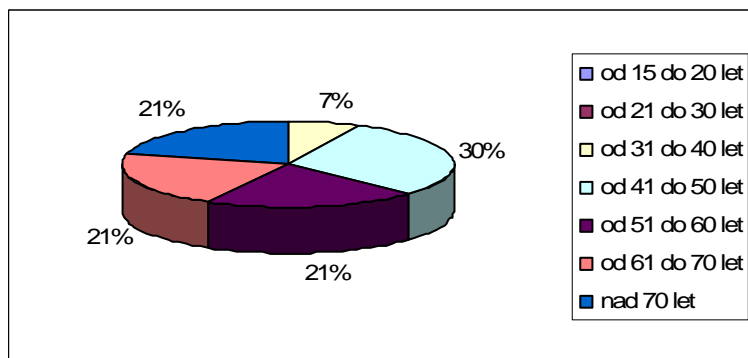

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Z hlediska ekonomické aktivity, tak 35 % dotazovaných je zaměstnaných (převážně ve službách), 16 % je soukromými podnikateli, 2 % je nezaměstnaných a 47 % majitelů je v důchodu.

Největší podíl uživatelů RO spadá do kategorie od 41 do 50 let (30 % respondentů). Věkové kategorie od 51 do 60 let, od 61 do 70 let a nad 70 let mají shodně 21 %. Nejmenší podíl je zastoupen ve věkové kategorii od 31 do 40 let (pouze 7 % respondentů). Zajímavý je fakt, že ani jeden z respondentů nespadal do věkové kategorie do 30 let (viz graf 14). Z hlediska rodinného stavu, tak 83 % majitelů žije v manželském svazku a pouze 12 % je ovdovělých, většinou ve věkové kategorii nad 70 let. 5 % majitelů je rozvedených.

Graf 14 - Věková struktura majitelů rekreačních objektů

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

6.3 Porovnání výsledků druhého bydlení s dalšími oblastmi

Cílem této práce bylo také porovnání výsledků dotazníkového šetření s lokalitami, ve kterých proběhlo šetření dříve. Porovnání výsledků je velmi důležité, z toho důvodu, abychom si mohli udělat určitou představu o výsledcích jednotlivých ukazatelů a také zjistit hlavní rozdíly mezi jednotlivými lokalitami.

Své výsledky budu srovnávat s P. Bartolomovou, která v roce 2006 provedla dotazníkové šetření v obci Čeladná. Obec Čeladná se nachází v okrese Frýdek-Místek a stejně jako obec Trojanovice spadá do CHKO Beskydy. P. Bartolomová použila také dotazník D. Fialové.

Výsledky v porovnávaných oblastech jsou velmi podobné. Hlavní proud výstavby je u obou obcí obdobný (konec 60. let). Průměrná výměra pozemku je vyšší v Trojanovicích, zatímco průměrná velikost zastavěné plochy je vyšší v Čeladné. Údaje o průměrném počtu místností, lůžek, rodin a osob se téměř shodují. Rozdílná odpověď se nachází u typu objektu. V Čeladné odpovědělo o 16 % respondentů více, že jejich objekt je budova dřevěná. O trvalém bydlení v budoucnu majitelé v obou lokalitách příliš neuvažují a chtějí své objekty využívat k rekreaci. O trvalém bydlení uvažuje v Trojanovicích 12 % respondentů, zatímco v Čeladné pouze 8 % respondentů. Výsledek Bartolomové týkající se uvažování o trvalém bydlení v budoucnu může být ovlivněn malým počtem respondentů. 64 % respondentů v Čeladné odpovědělo, že má trvalé bydliště v obcích okresu Ostrava – město, což je téměř o 20 % více než v Trojanovicích. U otázky „Nejvíce postrádané zařízení v blízkosti objektu“ vyšlo v Trojanovicích, že obchod postrádá 26 % respondentů, zatímco v Čeladné pouze 3 % respondentů, naopak koupaliště

v Čeladné postrádá 32 % respondentů a v Trojanovicích pouze 14 % respondentů. Velmi rozdílné odpovědi jsou ve věku majitelů. V kategorii 61 – 70 let se v Trojanovicích nachází 21 % respondentů, v Čeladné pouze 8 % a v kategorii nad 70 let se v Trojanovicích nachází opět 21 % respondentů, zatímco v Čeladné 40 % respondentů. Výsledky týkající se věku majitelů v Čeladné mohou být opět zkresleny vlivem malého počtu respondentů. Srovnání vybraných výsledků dotazníkových šetření jsou v tabulce 8.

Tab. 8 - Vybrané výsledky dotazníkových šetření v porovnávaných lokalitách

	Špičák (2009) Trojanovice	Bartolomová (2006) Čeladná
Počet respondentů	57	25
Získání pozemku koupí (%)	77	64
Získání pozemku dědictvím (%)	23	36
Průměrná výměra pozemku (m ²)	516	488
Průměrná zastavěná plocha (m ²)	48	52
Objekt je budova je zděná a obložená dřevem (%)	37	44
Objekt je budova dřevěná (%)	28	44
Průměrný počet místností v objektu	2,8	2,8
Průměrný počet lůžek	5,2	5,5
Průměrný počet osob využívajících RO	5,1	5,3
Průměrný počet rodin využívající RO	1,8	1,9
O trvalém bydlení v budoucnu uvažuje (%)	12	8
V budoucnu předpokládá rekreační využití (%)	88	92
Celoroční využívání RO (%)	16	12
Trvalé bydliště majitelů RO v okrese Ostrava-město (%)	47	64
Objekt vzdálený 40 až 60 km od místa bydliště (%)	77	20
Čas potřebný na dopravu do 45 minut (%)	22	72
Nejvíce postrádané zařízení v blízkosti RO - žádné (%)	44	35
Nejvíce postrádané zařízení v blízkosti RO – obchod (%)	26	3
Nejvíce postrádané zařízení v blízkosti RO - koupaliště (%)	14	32
Nejvyšší dosažené vzdělání SŠ s maturitou + VŠ (%)	83	76
Majitelé ve věku 61 - 70 let (%)	21	8
Majitelé nad 70 let (%)	21	40

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření, Bartolomová 2006.

Při porovnání s obecnými rysy a trendy druhého bydlení v Česku zjistíme, že sledovaná oblast se odlišuje od některých průměrných hodnot v Česku. Zajímavé je porovnání týkající se možnosti trvalého bydlení v budoucnu. Zatímco ve sledované oblasti uvažuje o trvalém bydlení v budoucnu pouze 12 % respondentů, tak v průměru za Česko uvažuje o trvalém bydlení v budoucnu zhruba 20 % majitelů ODB (Vágner, Fialová 2004).

Kapitola 7

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce byla analýza druhého bydlení, jeho stav a perspektivy dalšího vývoje v okrese Nový Jičín, konkrétněji ve SO ORP Frenštát. Ve sledovaném území bylo provedeno terénní a dotazníkové šetření, přičemž výsledky byly zhodnoceny a porovnány s vybraným regionem Česka.

V úvodní kapitole této práce byly položeny tři pracovní otázky:

- „Dochází ve sledovaném území k transformaci druhého bydlení na bydlení trvalé, tedy ke změně funkce z rekreační na obytnou? Pokud ano, tak v jakém rozsahu? Lze předpokládat, že bude docházet k transformaci druhého bydlení v budoucnu?“

Ve SO ORP Frenštát dochází k transformaci druhého bydlení na bydlení trvalé, ale ne nějak výrazně. Celkově o této možnosti do budoucna uvažuje v obci Trojanovice (v této obci bylo prováděno dotazníkové šetření) pouze 12 % respondentů (viz graf 6). Nelze ovšem jednoznačně říci, o jakou věkovou skupinu se jedná, jelikož z celkového počtu 497 rekreačních objektů v obci bylo tázáno 57 majitelů rekreačních objektů, což není pro určení věkové skupiny dostačující. Z hlediska transformace druhého bydlení v budoucnu, tak dle mého názoru k ní nebude docházet více než v současnosti. Většina lidí si nedokáže představit trvale bydlet ve svém rekreačním objektu. Jako hlavní důvod respondenti uvádějí drsné klima během zimního období. Lze předpokládat, že v obci bude docházet k další výstavbě nových rodinných domů jako projev výrazné suburbanizace, která bude měnit charakter obce.

- Je ve využívání rekreačních objektů jasná sezónnost, nebo jsou využívány po celý rok?

Sezónnost se ve využívání rekreačních objektů vyskytuje u 26 % respondentů (viz graf 5). Tato skupina respondentů navštěvuje svůj rekreační objekt hlavně v teplé polovině roku, kdy je nejvíce slunečních dní. Tato skupina respondentů nenavštěvuje své objekty po celý rok, zejména z důvodu horší dostupnosti během zimního období a také nepříznivého počasí (na jaře a na podzim se v Beskydech vyskytuje mnoho deštivých dní). Nejvíce respondentů navštěvuje svůj objekt šest až devět měsíců v roce a to 58 % respondentů. Pouze 16 % respondentů využívá rekreační objekt celoročně. Problémem v zimním období jsou klimatické podmínky a zejména vyšší sněhová pokrývka. Většina rekreačních objektů se nachází v místech, kde nedochází k údržbě silnic a cest, a tudíž lidé, kteří se chtějí dostat ke svému objektu jsou odkázáni sami na sebe. Převážně se jedná o majitele rekreačních objektů, které přitahuje zasněžená krajina

a využívají možnosti zimních sportů v blízkých lyžařských areálech.

- Jedná se jednoznačně o rekreační zázemí obyvatel okresu Ostrava – město?

Z celkového počtu 57 dotazovaných pochází 48 % respondentů z okresu Ostrava – město (viz graf 7). Z těchto výsledků můžeme říci, že se jedná o rekreační zázemí obyvatel okresu Ostrava – město. Opět můžeme polemizovat, jak by vypadaly výsledky, pokud by bylo tázáno více respondentů, nicméně dle mého názoru by byly výsledky velice podobné.

Při porovnání vývoje druhého bydlení ve sledované oblasti s ostatními oblastmi republiky zjistíme, že ve sledované oblasti se projevuje opožděný vývoj druhého bydlení. Opožděný vývoj ovlivňuje hierarchická difúze. Hierarchická difúze se projevovala jak při vzniku druhého bydlení, tak i nyní při jeho stagnaci a přeměně. Ke změnám dochází nejprve v hierarchicky výše postavených oblastech (Praha a její zázemí) a později v dalších níže postavených oblastech (Ostrava a její zázemí).

Možnosti výzkumu do budoucna

Předložená bakalářská práce je pouze základem pro další výzkum druhého bydlení ve sledované oblasti. Jako zajímavý výzkum v budoucnu vidím sledování změn v horizontu deseti let, v době, kdy pravděpodobně bude dokončena první generační výměna majitelů, a tudíž zda bude docházet ke změnám ve využívání objektů (změna funkce z rekreační na obytnou). Dále bude zajímavé pozorovat, zda po generační výměně majitelů dojde k odstranění averze vůči komerčnímu využití rekreačních objektů a budoucí majitelé budou ochotni své objekty pronajímat, jelikož současní majitelé nechtějí o pronájmu svého objektu vůbec slyšet. Důvodem bude nejspíš jejich citový vztah ke svému objektu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

- ATTL, P., NEJDL, K. (2004): *Turismus I. Vysoká škola hotelová*, Praha, 178 s.
- BARTOLOMOVÁ, P. (2006): *Druhé bydlení v Beskydech (okres Frýdek-Místek)*. Bakalářská práce. KSGRR PřF UK Praha, 48 s.
- BIČÍK, I. a kol. (2001): *Druhé bydlení v Česku*. KSGRR PřF UK Praha, 167 s.
- BECHNÝ, J. (1963): *Geografie okresu Nový Jičín*. Krajské nakladatelství, Ostrava, 160 s.
- BUZEK, L. a kol. (1986): *Beskydy: Příroda a vztahy k ostravské průmyslové oblasti*. Pedagogická fakulta, Ostrava, 349 s.
- DOHNAL, V. a kol. (1985): *Rajonizace cestovního ruchu ČSR*. Merkur, Praha 167 s.
- FIALOVÁ, D. (1992): *Současný stav a perspektivy rekreačních lokalit v těsném zázemí Prahy*. Diplomová práce. PřF UK Praha, 70 s.
- FIALOVÁ, D. (2000): *Transformace druhého bydlení (v zázemí Prahy)*. Disertační práce. KSGRR PřF UK Praha, 136 s.
- FIALOVÁ, D. (2001): *Informační základna o územním rozložení objektů individuální rekreace v Česku*. In: Bičík, I. a kol.: *Druhé bydlení v Česku*. KSGRR PřF UK Praha, s. 19-24.
- FIALOVÁ, D., VÁGNER, J. (2005): *Struktura, typologie, současnost a perspektivy druhého bydlení v Česku*. Sborník ČGS, ročník 110, číslo 2, Praha, s. 73-81.
- FIALOVÁ, D., KADLECOVÁ, V. (2007): *Nové trendy a dopady druhého bydlení*. In: Kraft, S., Mičková, K., Rypl, J., Švec, P., Vančura, M. (eds.): *Česká geografie v Evropském prostoru*. Sborník XXI. Sjezdu České geografické společnosti, JČU PedF České Budějovice, s. 36-41.
- GARDARVSKÝ, V. (1986): *Ke geografii rekreace*. In: Sborník referátů 6. semináře „Rekreace a volný čas“. Znojmo, s. 1-4.
- HALL, C. M., MÜLLER, D. K. (eds.) (2004): *Tourism, Mobility and Second Homes. Aspects of Tourism*. 15 Channel View Publications. 304 s.
- HALL, C. M., PAGE, S. J. (1999): *The geography of tourism and recreation*. Routledge London, 309 s.
- HAVRLANT, J. (2000): *Beskydy: Transformace pohraniční oblasti cestovního ruchu*. Spisy přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity Ostrava sv. č. 128/2000, PřF Ostravská univerzita, 125 s.

- HAVRLANT, J. (2004): Vývoj druhého bydlení v Moravskoslezských Beskydech. In: Vágner, J., Fialová, D. a kol.: *Regionální diferenciace druhého bydlení v Česku*. KSGRR PřF UK Praha, s. 131-140.
- HOLEČEK, M., MARIOT, P., STRÍDA, M. (1999): *Zeměpis cestovního ruchu*. ČGS, Praha, 99 s.
- HRALA, V. (2005): *Geografie cestovního ruchu*. IDEA SERVIS, Praha, 173 s.
- KADLECOVÁ, V. (2006): *Nové trendy v druhém bydlení (se zaměřením na rekreační byty)*. Bakalářská práce. KSGRR PřF UK Praha, 50 s.
- KOWALCZYK, A. (1994): *Geograficzno – społeczne problemy zjawiska „drugich domów“*. Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 179 s.
- KOWALCZYK, A. (2000): *Geografia turizmu*. Wydawnictwo Naukowe PWN SA Warszawa, 287 s.
- MARIOT, P. (1983): *Geografia cestovného ruchu*. VEDA, Bratislava, 252 s.
- MUSIL, J. (1977): *Urbanizace v socialistických zemích*. Svoboda, Praha, 361s.
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2002): *Výkladový slovník cestovního ruchu*. MMR ČR, Praha, 448 s.
- SOUKUP, V., DAVID, P. (1998): *Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku – Beskydy západ*. Soukup a David, Praha, 159 s.
- ŠAFRÁNKOVÁ, T. (2008): *Druhé bydlení na Svitavsku*. Diplomová práce. KSGRR PřF UK Praha, 95 s.
- ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J. (2001): *Geografie cestovního ruchu*. Karolinum, Praha, 228 s.
- ŠULCOVÁ, K. (2004): *Cestovní ruch a druhé bydlení na Jablonecku*. Diplomová práce. KSGRR PřF UK Praha, 115 s.
- VÁGNER, J. (1994): *Současný stav a perspektivy rekreace na Berounsku (se zaměřením na individuální krátkodobou rekreaci a region Hostomicko)*. Magisterská práce. PřF UK Praha, 96 s.
- VÁGNER, J. (1999): *Geografické aspekty druhého bydlení v České republice*. Disertační práce. KSGRR PřF UK Praha, 201 s.
- VÁGNER, J., FIALOVÁ, D. a kol. (2004): *Regionální diferenciace druhého bydlení v Česku*. KSGRR PřF UK, Praha, 286 s.
- VÁGNER, J., FIALOVÁ, D. (2004): *Obecné rysy a trendy druhého bydlení v Česku*. In: Vágner, J., Fialová, D. a kol.: *Regionální diferenciace druhého bydlení v Česku*. KSGRR PřF UK Praha, s. 238–240.
- VÁGNER, J., FIALOVÁ, D. (2009): *Trendy druhého bydlení v severských evropských zemích ve srovnání s Českem*. In: Lipský, Z., Popková, K., Poštolka, V., Šmída, J. (eds.): *Sborník příspěvků*. Výroční mezinárodní konference ČGS. Liberec 25. – 29. 8. 2008. s. 63-70.

VOŽENÍLEK, V. a kol. (2002): *Národní parky a chráněné krajinné oblasti České republiky*. PřF Univerzity Palackého, Olomouc, 156 s.

VYSTOUPIL, J. a kol. (2006): *Atlas cestovního ruchu České republiky*. MMR, Praha, 157 s.

VYSTOUPIL, J. a kol. (2007): *Návrh nové rajonizace cestovního ruchu ČR*. Masarykova univerzita, Brno, 98 s.

WOKOUN, R., VYSTOUPIL, J. (1987): *Geografie cestovního ruchu a rekreace I*. Fakulta přírodovědecká, Univerzita J. E. Purkyně, Brno, 250 s.

ZBÍRAL, J. (2008): *Transformace druhého bydlení v povodí Kocáby*. Bakalářská práce. KSGRR PřF UK, Praha, 49 s.

Statistické a ostatní zdroje

Databáze Informačního systému katastru nemovitostí. ČÚZK, interní materiály KSGRR PřF UK Praha, 2005.

Moravskoslezské Beskydy – Turistická mapa 1: 50 000 (2002). SHOCart, spol. s. r. o., Praha.

Moravskoslezské Beskydy – Velká cykloturistická mapa 1: 60 000 (2007). SHOCart, spol. s. r. o., Praha.

Sčítání lidu, domů a bytů k 3. 3. 1991. Obyvatelstvo, domy, byty a domácnosti. Okres Nový Jičín. Federální statistický úřad, Praha 1992, 205 s.

Sčítání lidu, domů a bytů 2001 okres Nový Jičín. Moravskoslezský kraj. Český statistický úřad, Ostrava 2003, 183 s.

Statistický lexikon obcí České republiky 1992. Český statistický úřad, SEVT a. s., Praha 1994, 995 s.

Statistický lexikon obcí České republiky 2005. Český statistický úřad, Ottovo nakladatelství s. r. o., Praha 2005, 1358 s.

Internetové zdroje

Základní údaje o Chráněné krajinné oblasti Beskydy 2009
<http://nature.hyperlink.cz/Beskydy/> (staženo 15. 2. 2009)

Internetové zdroje Ministerstva práce a sociálních věcí<http://www.mpsv.cz/cs/>
Integrovaný portál MPSV: http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info (staženo 20. 3. 2009)

Oficiální stránky Českého statistického úřadu<http://www.czso.cz/>
Městská a obecní statistika
http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0804/ (staženo 9. 6. 2008)
Internetové zdroje ČSÚ Ostrava<http://www.ostrava.czso.cz/>
Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2008
<http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/publ/13-8101-08-2008> (staženo 5. 2. 2009)

Oficiální stránky obce Trojanovice<http://www.trojanovice.cz/>
Územní plán obce Trojanovice
<http://www.trojanovice.cz/content/view/454/30/> (staženo 22. 3. 2009)
Koncepční plán obce Trojanovice
www.trojanovice.cz/udeska/zmena1/UPR_TROJANOVICE_ZM1.doc (staženo 24. 3. 2009)

PŘÍLOHY

Příloha 1 - Dotazník pro majitele rekreačního objektu

Druhé bydlení ve SO ORP Frenštát pod Radhoštěm
Bakalářská práce

DOTAZNÍK PRO MAJITELE REKREAČNÍHO OBJEKTU

ÚDAJE O POZEMKU A OBJEKTU

1. Název katastrálního území: -----
2. Název sídelní lokality: -----
3. Číslo popisné: -----
4. Kdo je vlastník pozemku:

dotazovaný	1	
manžel (ka, é)	2	
děti	3	
rodiče	4	
obec	5	
ostatní	6	---
5. Způsob získání pozemku:

koupí	1	
pronajmutím	2	
dědictvím	3	
přidělením od orgánu st. správy	4	
ostatní	5	---
6. Od kterého roku je objekt využíván: -----
7. Půdorysná plocha (výměra) pozemku: (m²) -----
8. Zastavěná plocha: (m²) -----
9. Jak jste získal objekt:

koupil	1	
zdědil	2	
postavil sám	3	
postavil sám s rodinou	4	
postavil sám s pomocí řemeslníků	5	
postavil na klíč	6	---
10. Objekt je budova:

zděná	1	
zděná a obložená dřevem	2	
dřevěná	3	
jednopodlažní	4	
vícepodlažní	5	
podsklepená	6	
s půdou	7	---
11. Počet obyvatelných místností: -----

12. Počet stálých lůžek:		---
13. Kolik rodin objekt využívá:		---
kolik je to osob:		---
z toho dětí do 15 let:		---
14. Po jakou dobu v roce je objekt využíván:		
a) méně jak jeden víkend v měsíci	1	
zhruba jeden až dva víkendy v měsíci	2	---
více jak dva víkendy v měsíci	3	
b) celou letní sezónu (květen až září)	4	
6 až 9 měsíců	5	---
více jak 9 měsíců	6	
15. Jak hodláte objekt využívat v budoucnu:		
k trvalému obývání	1	
k rekreaci	2	
k pronajmutí	3	
k jiným účelům	4	
nevím	5	---
16. Nutné podmínky k trvalému bydlení:		
stavební úpravy stávajícího stavu	1	
pracovní příležitosti	2	
lepší dopravní spojení	3	
lepší zásobování, komunikace a služby	4	
jiné	5	
nejsem ochoten zde trvale bydlet	6	---
17. Objekt máte vzdálen od svého bydliště:		
do 10 km	1	
od 10 do 20 km	2	
od 20 do 30 km	3	
od 30 do 40 km	4	
od 40 do 60 km	5	
od 60 do 80 km	6	
nad 80 km	7	---
18. Čas potřebný na dopravu:		
do 30 minut	1	
od 30 do 45 minut	2	
od 45 do 60 minut	3	
od 60 do 90 minut	4	
nad 90 minut	5	---
19. Kolik asi roků již toto místo navštěvujete:		---
20. Znáte se s Vašimi sousedy:		
vůbec	1	
pouze od vidění	2	
poměrně dobře	3	
ano hodně	4	---

21. Jak se Vám líbí okolí objektu:
velmi se mi líbí	1	
spokojen	2	
částečně spokojen	3	
připadá mi špatné	4	
velmi špatné	5	
na okolí mi nezáleží	6	---
22. Jaké zařízení v blízkosti objektu nejvíce postrádáte:
žádné	1	
obchod	2	
restauraci	3	
kulturní zařízení	4	
zdravotní zařízení	5	
parkoviště	6	
koupaliště	7	
sportovní hřiště	8	
hřiště pro děti	9	
jiné	10	---
23. Vyskytují se v oblasti problémy, které Vám vadí a přímo se Vás dotýkají? (hluk, špatné příjezdové cesty, špatné spojení, přelidněnost, vysoké ceny,...):
-
-
-

ÚDAJE O BYDLIŠTI

24. Kde bydlíte:
obec:	---
část obce:	---
25. V jakém bytě (domu) bydlíte:
státní byt	1	
byt v domě soukromého majitele	2	
byt v osobním vlastnictví	3	
podnikový byt	4	
družstevní byt	5	
vlastní rodinný domek	6	
podnikový rodinný domek	7	
ubytovna, hotel	8	
jinde	9	---
26. V bytě jaké kategorie žijete: ---
27. Kolik má Váš byt obytných místností: ---
- Kolik lidí v bytě trvale žije: ---
28. Jaké jsou Vaše bytové poměry:
výborné	1	
vyhovující	2	
špatné	3	
nevyhovující	4	---

29. Jak se Vám líbí okolí trvalého bydliště:		
velmi se mi líbí	1	
spokojen	2	
částečně spokojen	3	
připadá mi špatné	4	
velmi špatné	5	
na okolí mi nezáleží	6	---

30. Prostředí Vašeho bydliště můžete charakterizovat jako:		
typické městské sídliště	1	
rušná městská ulice	2	
tišší postraní městská ulice	3	
vilová čtvrť nebo u parku, velké zahrady apod.	4	
blízko továren, skladů, dolů, nádraží, dálnice	5	
typická venkovská zástavba	6	
stranou souvislé měst. nebo venkov. zástavby (o samotě).....	7	---

ÚDAJE O DOTAZOVANÉM

31. Jaké je Vaše ukončené vzdělání:		
základní	1	
vyučení	2	
střední bez maturity	3	
střední s maturitou	4	
vyšší odborné	5	
vysokoškolské	6	---

32. Jste:		
studující	1	
zaměstnanec	2	
soukromý podnikatel	3	
nezaměstnaný	4	
důchodce	5	---

33. Zaměstnán v oboru:		
v zemědělství a lesnictví	1	
v těžkém průmyslu	2	
v lehkém průmyslu	3	
ve stavebnictví	4	
ve službách	5	
v jiném	6	---

34. Kolik členů má vaše domácnost:		---
z toho dětí do 15 let:		---

35. Vaše pohlaví:		
mužské	1	
ženské	2	---

36. Váš věk:

od 15 do 20 let	1	
od 21 do 30 let	2	
od 31 do 40 let	3	
od 41 do 50 let	4	
od 51 do 60 let	5	
od 61 do 70 let	6	
nad 70 let	7	---

37. Váš stav:

svobodný(á)	1	
ženatý, vdaná	2	
rozvedený(á)	3	
ovdovělý(á)	4	---

Příloha 2 - Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 1991 (1. část)

Obec	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	Počet RO	Počet TOD	Počet chalup	Hustota RO na km ²	Podíl RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD	Podíl chalup na počtu RO	Počet chalup na 100 TOD
Albrechtíčky	3,9	698	2	172	2	0,5	1,1	1,2	100,0	1,2
Bartošovice	23,9	1464	36	364	34	1,5	9,0	9,9	94,4	9,3
Bernartice nad Odrou	9,4	730	35	183	17	3,7	16,1	19,1	48,6	9,3
Bílov	10,3	475	8	123	8	0,8	6,1	6,5	100,0	6,5
Bílovec	38,3	7670	68	1294	68	1,8	5,0	5,3	100,0	5,3
Bítov	4,3	423	14	107	14	3,2	11,6	13,1	100,0	13,1
Bordovice	6,3	544	37	144	11	5,9	20,4	25,7	29,7	7,6
Bravantice	11,2	714	11	176	11	1,0	5,9	6,3	100,0	6,3
Frenštát pod Radhoštěm	11,4	11166	191	1281	59	16,7	13,0	14,9	30,9	4,6
Fulnek	68,6	6225	86	1101	72	1,3	7,2	7,8	83,7	6,5
Heřmanice u Oder	12,0	318	27	69	19	2,3	28,1	39,1	70,4	27,5
Heřmánky	3,3	153	15	48	7	4,5	23,8	31,3	46,7	14,6
Hladké Životice	16,0	982	4	220	2	0,3	1,8	1,8	50,0	0,9
Hodslavice	10,9	1666	17	426	10	1,6	3,8	4,0	58,8	2,3
Hostašovice	9,3	661	6	173	6	0,6	3,4	3,5	100,0	3,5
Jakubčovice nad Odrou	3,4	707	3	116	3	0,9	2,5	2,6	100,0	2,6
Jeseník nad Odrou	28,9	1825	36	406	22	1,2	8,1	8,9	61,1	5,4
Jistebník	15,9	1456	18	368	18	1,1	4,7	4,9	100,0	4,9
Kateřinice	5,5	622	5	160	5	0,9	3,0	3,1	100,0	3,1
Kopřivnice	27,5	24102	48	1687	30	1,7	2,8	2,8	62,5	1,8
Kujavy	9,3	517	22	116	8	2,4	15,9	19,0	36,4	6,9
Kunín	17,3	1796	10	301	6	0,6	3,2	3,3	60,0	2,0
Lichnov	12,1	1287	44	356	22	3,6	11,0	12,4	50,0	6,2
Luboměř	7,6	440	12	124	12	1,6	8,8	9,7	100,0	9,7
Mankovice	10,2	541	7	115	7	0,7	5,7	6,1	100,0	6,1
Mořkov	10,7	2421	8	580	8	0,7	1,4	1,4	100,0	1,4
Mošnov	12,1	713	4	187	4	0,3	2,1	2,1	100,0	2,1

Poznámka: RO – rekreační objekty, TOD – trvale obydlené domy.

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), vlastní výpočty.

Příloha 3 - Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 1991 (2. část)

Obec	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	Počet RO	Počet TOD	Počet chalup	Hustota RO na km ²	Podíl RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD	Podíl chalup na počtu RO	Počet chalup na 100 TOD
Nový Jičín	44,9	26460	113	2769	44	2,5	3,9	4,1	38,9	1,6
Odry	73,9	7694	276	1365	88	3,7	16,8	20,2	31,9	6,4
Petřvald	12,5	1727	20	415	16	1,6	4,6	4,8	80,0	3,9
Příbor	22,2	8887	32	1310	28	1,4	2,4	2,4	87,5	2,1
Pustějov	8,6	970	0	234	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rybí	9,0	1092	13	275	6	1,4	4,5	4,7	46,2	2,2
Sedlnice	13,7	1132	25	322	25	1,8	7,2	7,8	100,0	7,8
Skotnice	9,1	668	15	195	15	1,6	7,1	7,7	100,0	7,7
Slatina	8,3	568	10	154	10	1,2	6,1	6,5	100,0	6,5
Spálov	19,3	906	43	245	27	2,2	14,9	17,6	62,8	11,0
Starý Jičín	33,6	2392	23	601	13	0,7	3,7	3,8	56,5	2,2
Studénka	31,2	10736	2	1331	2	0,1	0,2	0,2	100,0	0,2
Suchdol nad Odrou	23,0	2491	119	439	25	5,2	21,3	27,1	21,0	5,7
Šenov u Nového Jičína	15,6	1946	2	382	2	0,1	0,5	0,5	100,0	0,5
Štrambersk	9,5	3280	105	713	39	11,1	12,8	14,7	37,1	5,5
Tichá	16,5	1493	68	366	63	4,1	15,7	18,6	92,6	17,2
Tísek	8,2	868	12	193	9	1,5	5,9	6,2	75,0	4,7
Trnávka	6,1	654	15	176	15	2,5	7,9	8,5	100,0	8,5
Trojanovice	35,8	1953	523	491	106	14,6	51,6	106,5	20,3	21,6
Velké Albrechtice	13,0	972	17	226	17	1,3	7,0	7,5	100,0	7,5
Veřovice	16,6	1874	77	483	40	4,7	13,8	15,9	51,9	8,3
Vražné	15,3	554	8	137	7	0,5	5,5	5,8	87,5	5,1
Vrchy	10,6	230	19	59	19	1,8	24,4	32,2	100,0	32,2
Závišice	6,3	657	7	203	7	1,1	3,3	3,4	100,0	3,4
Ženkla	10,7	733	3	188	3	0,3	1,6	1,6	100,0	1,6
Životice u Nového Jičína	9,0	549	4	146	3	0,4	2,7	2,7	75,0	2,1
okres Nový Jičín	881,8	151802	2325	23815	1114	2,6	8,9	9,8	47,9	4,7

Poznámka: RO – rekreační objekty, TOD – trvale obydlené domy.

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), vlastní výpočty.

Příloha 4 - Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2005 (1. část)

Obec	Rozloha (km ²)	Počet rekreačních objektů	Počet trvale obydlených domů	Hustota RO na km ²	Podíl RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD
Albrechtíčky	3,9	9	177	2,3	4,8	5,1
Bartošovice	24,2	31	403	1,3	7,1	7,7
Bernartice nad Odrou	9,6	23	198	2,4	10,4	11,6
Bílov	10,4	1	134	0,1	0,7	0,7
Bílovec	38,9	111	1326	2,9	7,7	8,4
Bítov	4,4	6	108	1,4	5,3	5,6
Bordovice	6,3	22	143	3,5	13,3	15,4
Bravantice	11,3	12	180	1,1	6,3	6,7
Frenštát pod Radhoštěm	11,4	155	1314	13,6	10,6	11,8
Fulnek	68,5	69	1107	1,0	5,9	6,2
Heřmanice u Oder	12,0	7	70	0,6	9,1	10,0
Heřmánky	3,3	8	50	2,4	13,8	16,0
Hladké Životice	15,9	2	221	0,1	0,9	0,9
Hodslavice	10,9	21	432	1,9	4,6	4,9
Hostašovice	9,3	10	181	1,1	5,2	5,5
Jakubčovice nad Odrou	3,4	3	117	0,9	2,5	2,6
Jeseník nad Odrou	28,9	45	421	1,6	9,7	10,7
Jístebník	15,9	11	378	0,7	2,8	2,9
Kateřinice	5,5	5	161	0,9	3,0	3,1
Kopřivnice	27,5	174	1755	6,3	9,0	9,9
Kujavy	9,4	2	127	0,2	1,6	1,6
Kunín	17,1	9	322	0,5	2,7	2,8
Lichnov	12,1	45	361	3,7	11,1	12,5
Luboměř	7,6	4	117	0,5	3,3	3,4
Mankovice	10,1	6	132	0,6	4,3	4,5
Mořkov	10,7	17	591	1,6	2,8	2,9
Mošnov	12,1	10	192	0,8	5,0	5,2

Poznánka: Rekreační objekty = Objekty pro indiv.rekreaci (Katastr nemovitostí 2005, sečteny jednotlivá katastrální území v obcích) + Domy neobydlené sloužící k rekreaci (Statistický lexikon obcí České republiky 2005).

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty.

Příloha 5: Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2005 (2. část)

Obec	Rozloha (km ²)	Počet rekreačních objektů	Počet trvale obydlených domů	Hustota RO na km ²	Podíl RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD
Nový Jičín	44,7	118	2876	2,6	3,9	4,1
Odry	74,1	141	1342	1,9	9,5	10,5
Petřvald	12,5	11	417	0,9	2,6	2,6
Příbor	22,1	42	1314	1,9	3,1	3,2
Pustějov	8,6	2	231	0,2	0,9	0,9
Rybí	9,0	24	271	2,7	8,1	8,9
Sedlnice	13,7	18	355	1,3	4,8	5,1
Skotnice	9,1	22	194	2,4	10,2	11,3
Slatina	7,5	1	185	0,1	0,5	0,5
Spálov	19,3	14	243	0,7	5,4	5,8
Starý Jičín	33,7	32	631	1,0	4,8	5,1
Studénka	30,9	13	1355	0,4	1,0	1,0
Suchdol nad Odrou	23,0	42	475	1,8	8,1	8,8
Šenov u Nového Jičína	15,6	22	392	1,4	5,3	5,6
Štramberk	9,3	108	764	11,6	12,4	14,1
Tichá	16,4	48	391	2,9	10,9	12,3
Tísek	8,2	6	207	0,7	2,8	2,9
Trnávka	6,1	12	186	2,0	6,1	6,5
Trojanovice	35,8	497	536	13,9	48,1	92,7
Velké Albrechtice	13,0	51	225	3,9	18,5	22,7
Veřovice	16,6	42	501	2,5	7,7	8,4
Vražné	15,2	11	203	0,7	5,1	5,4
Vrchy	10,6	13	66	1,2	16,5	19,7
Závišice	6,3	26	209	4,1	11,1	12,4
Ženkla	10,7	14	213	1,3	6,2	6,6
Životice u Nového Jičína	9,1	2	161	0,2	1,2	1,2
okres Nový Jičín	881,6	2150	24661	2,4	8,0	8,7

Poznámka: Rekreační objekty = Objekty pro indiv.rekreaci (Katastr nemovitostí 2005, sečteny jednotlivá katastrální území v obcích) + Domy neobydlené sloužící k rekreaci (Statistický lexikon obcí České republiky 2005).

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty.

Příloha 6 - Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2008 – kontaktování zástupců obcí přes email (1. část)

Obec	Počet rekreačních objektů	Počet trvale obydlených domů	Odpověď od obce	Datum odpovědi
Albrechtický	0	200	1	7.7.2008
Bartošovice				
Bernartice nad Odrou	32	246	1	7.7.2008
Bílov				
Bílovec	266	1595	2	22.7.2008
Bítov	21	118	1	7.7.2008
Bordovice	44	185	2	23.7.2008
Bravantice				
Frenštát pod Radhoštěm	297	1310	1	17.7.2008
Fulnek	74	1226	2	22.7.2008
Heřmanice u Oder				
Heřmánky				
Hladké Životice				
Hodslavice	20	444	1	9.7.2008
Hostašovice				
Jakubčovice nad Odrou				
Jeseník nad Odrou	20	603	1	10.7.2008
Jistebník				
Kateřinice	9	165	1	7.7.2008
Kopřivnice	41	1684	1	14.7.2008
Kujavy	14	129	2	8.8.2008
Kunín	8	352	1	9.7.2008
Lichnov	40	395	1	17.7.2008
Luboměř	17	145	1	11.7.2008
Mankovice				
Mořkov	5	700	1	9.7.2008

Poznámka: První odeslání emailů zástupcům obcí proběhlo 4. 7. 2008 (odpovědělo 20 obcí), druhé odeslání emailů zástupcům obcí proběhlo 19. 7. 2008 (odpovědělo 13 obcí), celkem ani na jeden email nereagovalo 20 obcí (viz nevyplněná pole v Příloze 6).

Zdroj: Emailové odpovědi od zástupců obcí.

Příloha 7 - Základní údaje pro hodnocení druhého bydlení v okrese Nový Jičín pro rok 2008 – kontaktování zástupců obcí přes email (2. část)

Obec	Počet rekreačních objektů	Počet trvale obydlených domů	Odpověď od obce	Datum odpovědi
Mošnov	10	220	2	21.7.2008
Nový Jičín				
Odry				
Petřvald				
Příbor				
Pustějov	37	251	1	7.7.2008
Rybí	8	317	2	23.7.2008
Sedlnice	38	387	1	7.7.2008
Skotnice				
Slatina	1	230	1	7.7.2008
Spálov	17	312	2	23.7.2008
Starý Jičín	90	670	1	7.7.2008
Studénka	60	1460	2	21.7.2008
Suchdol nad Odrou	104	447	2	23.7.2008
Šenov u Nového Jičína	14	450	1	7.7.2008
Štramberk	118	1033	2	23.7.2008
Tichá	80	500	2	21.7.2008
Tísek				
Trnávka	19	168	1	7.7.2008
Trojanovice	524	705	2	22.7.2008
Velké Albrechtice	46	234	1	7.7.2008
Veřovice	90	581	1	14.7.2008
Vražné				
Vrchy				
Závišice	110	306	2	28.7.2008
Ženkla				
Životice u Nového Jičína				

Poznámka: První odeslání emailů zástupcům obcí proběhlo 4. 7. 2008 (odpovědělo 20 obcí), druhé odeslání emailů zástupcům obcí proběhlo 19. 7. 2008 (odpovědělo 13 obcí), celkem ani na jeden email nereagovalo 20 obcí (viz nevyplněná pole v Příloze 7).

Zdroj: Emailové odpovědi od zástupců obcí.

Příloha 8 - Základní údaje pro hodnocení indexů změn v obcích okresu Nový Jičín (1. část)

Obec	Hustota RO na km ² (1991)	Hustota RO na km ² (2005)	Index změny hustoty RO	Podíl RO na úhrnu všech staveb (1991)	Podíl RO na úhrnu všech staveb (2005)	Index změny podílu RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD (1991)	Počet RO na 100 TOD (2005)	Index změny počtu RO připadajících na 100 TOD
Albrechtíčky	0,5	2,3	4,5	1,1	4,8	4,2	1,2	5,1	4,4
Bartošovice	1,5	1,3	0,9	9,0	7,1	0,8	9,9	7,7	0,8
Bernartice nad Odrou	3,7	2,4	0,6	16,1	10,4	0,6	19,1	11,6	0,6
Bílov	0,8	0,1	0,1	6,1	0,7	0,1	6,5	0,7	0,1
Bílovec	1,8	2,9	1,6	5,0	7,7	1,5	5,3	8,4	1,6
Bitov	3,2	1,4	0,4	11,6	5,3	0,5	13,1	5,6	0,4
Bordovice	5,9	3,5	0,6	20,4	13,3	0,7	25,7	15,4	0,6
Bravantice	1,0	1,1	1,1	5,9	6,3	1,1	6,3	6,7	1,1
Frenštát pod Radhoštěm	16,7	13,6	0,8	13,0	10,6	0,8	14,9	11,8	0,8
Fulnek	1,3	1,0	0,8	7,2	5,9	0,8	7,8	6,2	0,8
Heřmanice u Oder	2,3	0,6	0,3	28,1	9,1	0,3	39,1	10,0	0,3
Heřmánky	4,5	2,4	0,5	23,8	13,8	0,6	31,3	16,0	0,5
Hladké Životice	0,3	0,1	0,5	1,8	0,9	0,5	1,8	0,9	0,5
Hodslavice	1,6	1,9	1,2	3,8	4,6	1,2	4,0	4,9	1,2
Hostašovice	0,6	1,1	1,7	3,4	5,2	1,6	3,5	5,5	1,6
Jakubčovice nad Odrou	0,9	0,9	1,0	2,5	2,5	1,0	2,6	2,6	1,0
Jeseník nad Odrou	1,2	1,6	1,3	8,1	9,7	1,2	8,9	10,7	1,2
Jistebník	1,1	0,7	0,6	4,7	2,8	0,6	4,9	2,9	0,6
Kateřinice	0,9	0,9	1,0	3,0	3,0	1,0	3,1	3,1	1,0
Kopřivnice	1,7	6,3	3,6	2,8	9,0	3,3	2,8	9,9	3,5
Kujavy	2,4	0,2	0,1	15,9	1,6	0,1	19,0	1,6	0,1
Kunín	0,6	0,5	0,9	3,2	2,7	0,8	3,3	2,8	0,8
Lichnov	3,6	3,7	1,0	11,0	11,1	1,0	12,4	12,5	1,0
Luboměř	1,6	0,5	0,3	8,8	3,3	0,4	9,7	3,4	0,4
Mankovice	0,7	0,6	0,9	5,7	4,3	0,8	6,1	4,5	0,7

Poznámka: RO – rekreační objekty, TOD – trvale obydlené domy.

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty.

Příloha 9 - Základní údaje pro hodnocení indexů změn v obcích okresu Nový Jičín (2. část)

Obec	Hustota RO na km ² (1991)	Hustota RO na km ² (2005)	Index změny hustoty RO	Podíl RO na úhrnu všech staveb (1991)	Podíl RO na úhrnu všech staveb (2005)	Index změny podílu RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD (1991)	Počet RO na 100 TOD (2005)	Index změny počtu RO připadajících na 100 TOD
Mořkov	0,7	1,6	2,1	1,4	2,8	2,1	1,4	2,9	2,1
Mošnov	0,3	0,8	2,5	2,1	5,0	2,4	2,1	5,2	2,4
Nový Jičín	2,5	2,6	1,0	3,9	3,9	1,0	4,1	4,1	1,0
Odry	3,7	1,9	0,5	16,8	9,5	0,6	20,2	10,5	0,5
Petřvald	1,6	0,9	0,6	4,6	2,6	0,6	4,8	2,6	0,5
Příbor	1,4	1,9	1,3	2,4	3,1	1,3	2,4	3,2	1,3
Pustějov	0,0	0,2	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,9	0,0
Rybí	1,4	2,7	1,8	4,5	8,1	1,8	4,7	8,9	1,9
Sedlnice	1,8	1,3	0,7	7,2	4,8	0,7	7,8	5,1	0,7
Skotnice	1,6	2,4	1,5	7,1	10,2	1,4	7,7	11,3	1,5
Slatina	1,2	0,1	0,1	6,1	0,5	0,1	6,5	0,5	0,1
Spálov	2,2	0,7	0,3	14,9	5,4	0,4	17,6	5,8	0,3
Starý Jičín	0,7	1,0	1,4	3,7	4,8	1,3	3,8	5,1	1,3
Studénka	0,1	0,4	6,6	0,2	1,0	6,3	0,2	1,0	6,4
Suchdol nad Odrou	5,2	1,8	0,4	21,3	8,1	0,4	27,1	8,8	0,3
Šenov u Nového Jičína	0,1	1,4	11,0	0,5	5,3	10,2	0,5	5,6	10,7
Štramberk	11,1	11,6	1,0	12,8	12,4	1,0	14,7	14,1	1,0
Tichá	4,1	2,9	0,7	15,7	10,9	0,7	18,6	12,3	0,7
Tísek	1,5	0,7	0,5	5,9	2,8	0,5	6,2	2,9	0,5
Trnávka	2,5	2,0	0,8	7,9	6,1	0,8	8,5	6,5	0,8
Trojanovice	14,6	13,9	1,0	51,6	48,1	0,9	106,5	92,7	0,9
Velké Albrechtice	1,3	3,9	3,0	7,0	18,5	2,6	7,5	22,7	3,0
Veřovice	4,7	2,5	0,5	13,8	7,7	0,6	15,9	8,4	0,5
Vražné	0,5	0,7	1,4	5,5	5,1	0,9	5,8	5,4	0,9
Vrchy	1,8	1,2	0,7	24,4	16,5	0,7	32,2	19,7	0,6

Poznámka: RO – rekreační objekty, TOD – trvale obydlené domy.

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty.

Příloha 10 - Základní údaje pro hodnocení indexů změn v obcích okresu Nový Jičín (3. část)

Obec	Hustota RO na km² (1991)	Hustota RO na km² (2005)	Index změny hustoty RO	Podíl RO na úhrnu všech staveb (1991)	Podíl RO na úhrnu všech staveb (2005)	Index změny podílu RO na úhrnu všech staveb	Počet RO na 100 TOD (1991)	Počet RO na 100 TOD (2005)	Index změny počtu RO připadajících na 100 TOD
Závišice	1,1	4,1	3,7	3,3	11,1	3,3	3,4	12,4	3,6
Ženklaava	0,3	1,3	4,7	1,6	6,2	3,9	1,6	6,6	4,1
Životice u Nového Jičína	0,4	0,2	0,5	2,7	1,2	0,5	2,7	1,2	0,5

Poznámka: RO – rekreační objekty, TOD – trvale obydlené domy.

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky (1992), Statistický lexikon obcí České republiky (2005), Katastr nemovitostí (2005), vlastní výpočty.

Příloha 11 - Fotografická dokumentace

Foto 1: Chatová osada Ráztoka (obec Trojanovice)

Foto: Autor

Foto 2: Zděná rekreační chata obložená dřevem (Ráztoka, obec Trojanovice)

Foto: Autor

Foto 3: *Seskupení rekreačních chat (Lomná, obec Trojanovice)*

Foto: Autor

Foto 4: *Dřevěná rekreační chata (Ráztoka, obec Trojanovice)*

Foto: Autor

Foto 5: *Zděná rekreační chata (Pod Javorníkem, obec Trojanovice)*

Foto: Autor

Foto 6: *Většina rekreačních chat v Trojanovicích je situována na okraji lesa (Pod Javorníkem)*

Foto: Autor

Foto 7: Příklad objektu určený pro trvalé bydlení (Ráztoka, obec Trojanovice)

Foto: Autor